

# TEGNE- BIENNNALEN

FREMTIDEN FORMER FORTIDEN >> THE FUTURE SHAPES THE PAST

TEGNERFORBUNDET

10. OKTOBER 2014 23. NOVEMBER

KUNSTHALL OSLO

AKASSEN HANNE GRIEG  
HERMANSSEN VIGGO  
ANDERSEN LOUIS  
BEVALET SERINA ERFJORD  
IDA EKBLAD SILKE OTTO  
-KNAPP BERIT MARIE  
FRIESTAD WADE GUYTON  
RICHARD WRIGHT CARL-  
VIGGO HØLMEKBAKK GUTTORM  
GUTTORMSGAARD ROMAN  
SIGNER CHRISTIAN  
SKAGEN FREDRIK VÆRSLEV  
STURE JOHANNESSEN  
KITTY KRAUS ANDERS  
DAHL MONSEN EMMA WRIGHT  
RONAK MOSHTAGHI IRMA  
SALO JÆGER PUNISH  
ROBERT RAUSCHENBERG  
NORSK RETTSMUSEUM

**Kunsthall Oslo og Tegnerforbundet har gleden av å ønske velkommen til Tegnebiennalen 2014. Den foregår på syv ulike visningssteder sentralt i Oslo og åpner fredag 10. oktober og varer til 23. november. Årets Tegnebiennale er den 7. i rekken og er et kuratorisk samarbeid mellom Kunsthall Oslo og Terje Nicolaisen, som representant for Tegnerforbundets styre.**

Tegnerforbundet ble stiftet i 1916. Forbundets 98 år lange tilstedeværelse i norsk kunstliv spenner over store deler av modernismens og samtidskunstens historie. Tegnebiennalen som et mediespesifikt prosjekt er like forbundet til det norske kunstlivet i 1916 som det er til vår egen tid.

Tittelen på biennalen er ”Tegning etter modernismen, eller hvordan fremtiden former fortiden.” Vi ønsker å belyse noen av de dyptpøyende og vidloftige ideene som har åpnet kunstens mulighetsrom gjennom det siste århundret – og se på hvordan den moderne kulturen i sitt vesen inneberer en kontinuerlig omarbeiding og omskriving av historien.

Hovedverket i denne biennalen er Robert Rauschenbergs *Erased de Kooning Drawing* og utstillingen kan sees som om den bygger vidt rundt dette arbeidet. Vi påstår ikke at dette verket alene har endret kunsthistorien. Det ble stilt ut flere år etter at det var laget, og mange andre radikale antikonst-påstander ble presentert før Rauschenbergs verk. Betydningen av *Erased de Kooning Drawing* i denne utstillingen er hvordan verket integrerer nye idéer, symbolverdien det bærer samt verkets kreative kraft. Det fungerer mer som et omdreingspunkt enn et fundament, som en rekke av muligheter for å tenke rundt mediet tegnekunst, både i fremtid og i fortid.

De eldste verkene på biennalen er litografier av nordlys fra 1839, utført av León Sabatier etter tegninger av Louis Bevalet fra 1838–39. Tegningene er laget på Bossekop i Alta, Finnmark, og er blant de første vitenskapelige avbildningene av nordlyset. På samme tid som disse ble laget, kom oppdagelsen som forandret tegningens status for alltid, da Louis Daguerre lanserte sin fotografiske oppfinnelse Daguerrotypiet i 1839. Dermed kan vi forstå Bevalets vakre men forgyeves forsøk på å fange nordlysens variasjoner på papir som noen av de siste bildene laget før fotografiets tidsalder.

Det nyeste arbeidet er Richard Wrights separatutstilling på QB Gallery. Her presenteres en veggtegning som er laget spesielt for Tegnebiennalen, og som skal males over så fort biennalen er avsluttet. Wright betrakter seg selv fortsatt som en maler, men han har sluttet å male på lerret for å møte utstillingsproblematikken mer konkret. Veggtegningen motsetter seg å bli en omsettelig vare i kunstsystemet, mens vissheten om at verket bare eksisterer for en kort tid gjør dets tilstedeværelse mer intens.

Tematikken rundt begrepen tid, mening og verdi gjenomsyrer hele utstillingen, men tar mange forskjellige former. En separatutstilling med A Kassen tar form av en uautorisert kopi av hele Carnegie Art Award 2014. Gruppeutstillingen på Kunsthall Oslo, *Nothing That Could Not Be Changed*, har en tittel hentet fra John Cages betraktninger om Rauschenbergs arbeid, hvor han skrev: ”Jeg har kommet til den konklusjonen at det ikke er noe i disse maleriene som ikke kan endres”. Gruppeutstillingen *The Action of Shadows* på Tegnerforbundet forholder seg til de mystisk-rituelle aspektene ved Rauschenbergs verk.

**Kunsthall Oslo and The Drawing Association are pleased to welcome you to the Drawing Biennial 2014, which opens in seven different venues around central Oslo on Friday 10th October and runs until 23rd November. This year's Biennial is a curatorial collaboration between Kunsthall Oslo and the artist Terje Nicolaisen, representing the board of The Norwegian Drawing Association.**

**The Drawing Association was founded in 1916, so the next Drawing Biennial will mark a centenary celebration. This year, in the almost-centenary, we are taking a different approach to the question of history. The practice of drawing already contains a double sense of time. It is undoubtedly ancient – the earliest known drawings predate Homo sapiens – but remains an immediate, ephemeral part of everyday life. The Drawing Association's 98-year existence also spans a significant part of the period of the development of modern and contemporary art; the existence of the Drawing Biennial itself as a medium-specific project owes as much to the Norwegian art world of 1916 as it does to the 21st century. With**

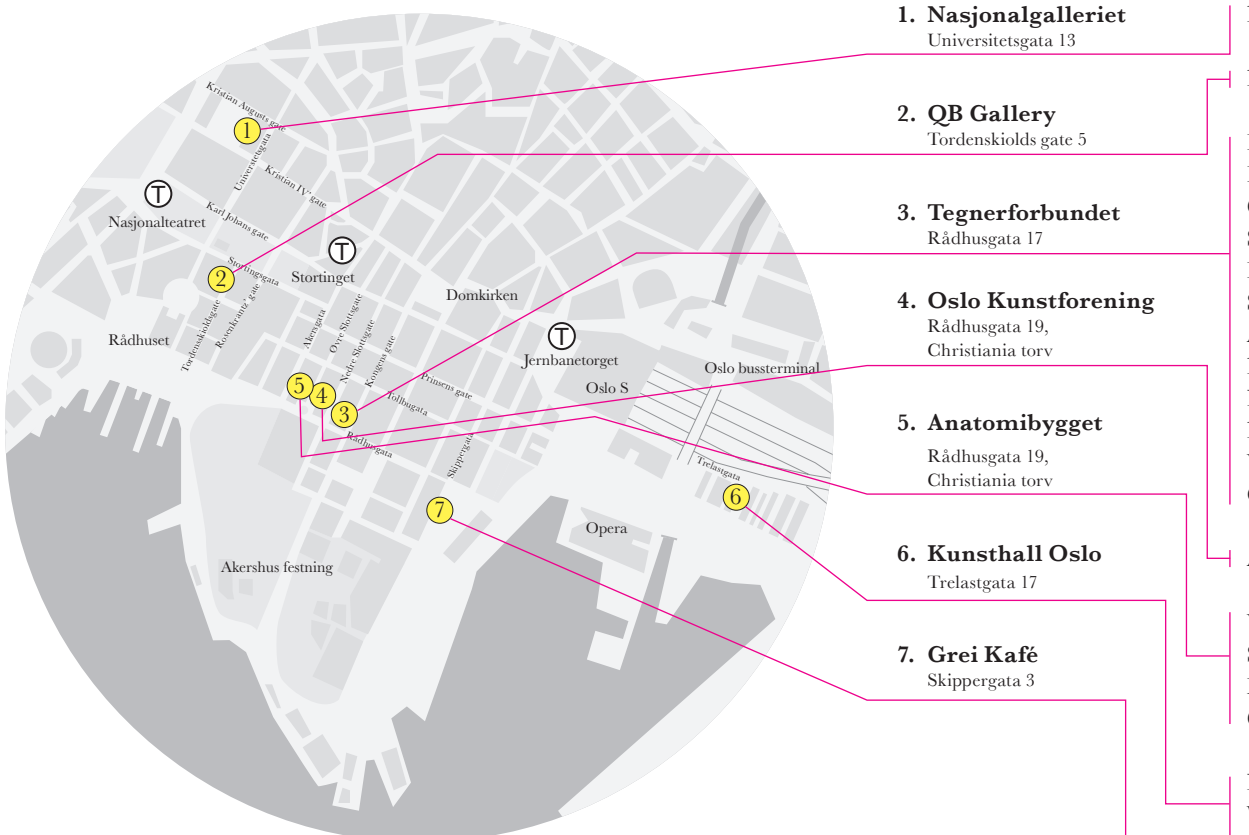
*the theme of the biennial, 'drawing after Modernism, or how the future shapes the past', we hope to talk both about the deep and far-reaching ideas that have extended the possibilities open to art over this last century, and the way that the flux of modern culture also implies a continual reworking of history.*

*The key work of the Biennial is Robert Rauschenberg's Erased de Kooning Drawing, and the exhibition can be seen as a constellation around it. We do not suggest that this work changed the course of art – it was not exhibited until many years after it was made, and was predated by many more radical anti-art gestures. The significance of the Erased de Kooning Drawing for this exhibition is rather in its synthesis of ideas, its symbolic value and its generative power. We invoke it here as a pivot rather than a foundation, a nexus of possibilities for thinking about the medium of drawing in art, both for the future and the past.*

*The earliest works in the Biennial exhibition are 1839 lithographs of the aurora borealis made from 1838–39 drawings by Louis Bevalet. These are some of the earliest self-consciously scientific images of the aurora, but almost as soon as they were made they had become something else. Louis Daguerre went public with his invention of Daguerreotype photography in 1839, and Bevalet's beautifully flawed attempt to capture the fluctuations of the aurora in pencil on paper can now be understood as one of the last pictures of the pre-photographic world.*

*The newest work is Richard Wright's solo exhibition at QB Gallery, a new-commissioned wall drawing that will be erased once the exhibition is over. Though he uses traditional techniques and still sees himself as a painter, Wright abandoned painting on canvas with the aim of responding directly to the exhibition situation, and also in order to avoid the artwork becoming directly entangled with its commodity status. The knowledge that the work will disappear is already part of its meaning: a withdrawal from the future market, and a consequently intensified period of existence.*

*These themes – questions of time, meaning and value – run through the whole exhibition, but they are realised in very different ways. In addition to Rauschenberg and Wright, the Danish group A Kassen also present a solo show, an unauthorised copy of the entire Carnegie Art Award 2014, over 150 paintings by 17 artists. A group exhibition of drawing and painting at Kunsthall Oslo takes its starting point from John Cage's 1953 response to Rauschenberg's work – "I have come to the conclusion that there is nothing in these paintings that could not be changed" – while the exhibition The Action of Shadows at Tegnerforbundet offers a symbolist response to the ritual aspects of the Erased De Kooning Drawing.*



**1. Nasjonalgalleriet**  
Universitetsgata 13

Robert Rauschenberg

**2. QB Gallery**  
Tordenskiolds gate 5

Richard Wright

**3. Tegnerforbundet**  
Rådhusgata 17

Louis Bevalet

Hanne Grieg Hermansen

Carl-Viggo Hølmehakk

Sture Johannesson

Irma Salo Jæger

Silke Otto-Knapp

Anders Dahl Monsen

Ronak Moshtaghi

Punish

Roman Signer

Verk fra samlingen til

Guttorm Guttormsgaard

**4. Oslo Kunstforening**  
Rådhusgata 19,  
Christiania torv

**5. Anatomibygget**  
Rådhusgata 19,  
Christiania torv

**6. Kunsthall Oslo**  
Trelastgata 17

A Kassen

Viggo Andersen

Serina Erfjord

Norsk rettsmuseum

Christian Skagen

**7. Grei Kafé**  
Skippergata 3

Berit Marie Friestad

Wade Guyton

Kitty Kraus

Fredrik Værsløv

Emma Wright

Arbeider utvalgt av Ida Ekblad

Åpning/Opening 10. okt.

16.00–17.00

Nasjonalgalleriet,  
Robert Rauschenberg,  
*Erased de Kooning Drawing*.  
Introduksjon ved Nils Ohlsen,  
Will Bradley og Gary Garrels.

17.30–19.00

QB Gallery, Richard Wright.

19.00

Offisiell åpning av Tegnebiennalen  
på Tegnerforbundet.

19.00–21.00

Oslo kunstforening, Anatomibygget

20.00–22.00

Kunsthall Oslo

22.00–seint

Grei Kafé

4pm–5pm

National Gallery,  
Robert Rauschenberg,  
*Erased de Kooning Drawing*.  
Introduction by  
Nils Ohlsen,  
Will Bradley and  
Gary Garrels.

5.30pm–7pm

QB Gallery, Richard Wright

7pm

Official opening of  
Tegnebiennalen at  
Tegnerforbundet

7pm–9pm

Oslo Kunstforening  
Anatomibygget

8pm–10pm

Kunsthall Oslo

10pm–late

Grei Kafé

Åpningstider/ Opening hours:

Alle utstillingssteder er åpne mellom 12–16 tirsdag til og med søndag, 10. oktober til 23. november (Oslo Kunstforening til 9. nov.).

Noen av utstillingstedene har lengre åpningstider, vennligst se [www.kunsthalloslo.no](http://www.kunsthalloslo.no) for mer informasjon, eller de respektive utstillingstedenes egne nettsider.

All exhibition spaces are open between 12 to 16 Tuesday through Sunday, October 10th to November 23rd (Oslo Kunstforening until 9. Nov.).

Some of exhibition sites are open longer hours, please see [www.kunsthalloslo.no](http://www.kunsthalloslo.no) for more information or the respective exhibition spaces own websites.

**Tegnebiennalen 2014 – Fremtiden former fortiden / The Future Shapes the Past**

**Kuratert av/Curated by** Kunsthall Oslo & Terje Nicolaisen (Tegnerforbundet). **Produsert av/produced by** Kunsthall Oslo & Tegnerforbundet. Kunsthall Oslo: Will Bradley, Elisabeth Byre, Øyvind Mellbye, Kathrine Wilson. Tegnerforbundet: Hilde Lund, Nina Engelsen. **Avis designet av/Newspaper designed by** Ulf Carlsson. **Repro av/by** John Neland. **Tekster/Texts:** Will Bradley, Elisabeth Byre, Terje Nicolaisen. **Oversettelse/Translations by** Will Bradley, Elisabeth Byre, Terje Nicolaisen, Julie Lillelien Porter. **Takk til/Thanks to:** Alle kunstnerne / All the artists, Garry Garrels og /and SFMOMA, Nils Ohlsen, Øystein Ustved og /and Rikke Lundgreen, Nasjonalmuseet for kunst arkitektur og design / The National Museum of Art, Architecture and Design, Oslo Kunstforening, Grei Kafé, QB Gallery, Hauser & Wirth, Galerie Neu, Norsk rettsmuseum / The Norwegian National Museum of Justice, Henriette Breton-Meyer & Simon Starling, Ida Møller Engebretsen, Kaja Raastad. **Utstillingen er støttet av / This exhibition is supported by** Oslo Kommune / City of Oslo, Kulturrådet / Arts Council Norway. **Kunsthall Oslo er støttet av / Kunsthall Oslo is supported by** Kulturrådet / Arts Council Norway, Oslo kommune / City of Oslo, OSU, HAV Eiendom, Bjørkiva Utvikling. **Tegnerforbundet er støttet av/Tegnerforbundet is supported by** Kulturrådet / Arts Council Norway, Norsk Illustrasjonfond.



**Robert Rauschenberg, Erased de Kooning Drawing, 1953.**

Spor etter tegning på papir, med etikette og forgylt ramme (64 cm × 55 cm × 1,3 cm). Fra samlingen til San Francisco Museum of Modern Art, takket være en gave fra Phyllis Wattis. ©Robert Rauschenberg Foundation (lisensiert av VAGA, New York). Foto: Ben Blackwell.

Traces of drawing media on paper with label and gilded frame, 25 1/4 in. × 21 3/4 in. × 1/2 in.

Collection SFMOMA. Purchase through a gift of Phyllis Wattis; ©Robert Rauschenberg Foundation / Licensed by VAGA, New York; photo: Ben Blackwell.

Fra 1951 til 1953 lagde den amerikanske kunstneren Robert Rauschenberg en rekke verk som utforsket kunstens grenser og selve dens vesen. Verkene viderefører og utvider på en slående måte forestillingen om kunstneren som en idéskaper, en forestilling som opprinnelig dukket opp tidlig på 1900-tallet med Marcel Duchamp (1887–1968) og hans ikoniske readymades, det vil si fjerne gjenstander som ble brukt som kunstverk. Med *Erased de Kooning Drawing* (1953) ønsket Rauschenberg å finne ut om man kunne lage et kunstverk helt og holdent gjennom utvisking, altså gjennom en handling som dreide seg om å fjerne heller enn å legge til linjer og tegn.

Rauschenberg begynte med å viske ut sine egne tegninger, men han fant til slutt ut at hvis eksperimentet skulle lykkes, måtte han ta utgangspunkt i noe som allerede var et betydelig kunstverk. Han henvendte seg til Willem de Kooning (1904–97), en kunstner som han beundret veldig, og spurte om han kunne få en tegning som han skulle viske ut. De Kooning sa ja, om enn noe motvillig. Etter at Rauschenberg møysommelig hadde visket ut tegningen, kom han og kunstnerkollegaen Jasper Johns (f. 1930) på hvordan de skulle merke, matere og ramme inn verket. Johns skrev da følgende etikette under de Koonings nå utraderte tegning: ERASED de KOONING DRAWING / ROBERT RAUSCHENBERG/1953. Den enkle og psykylte rammen og den nokterne etiketten er nøkkeldeler av det ferdige kunstverket, og er de eneste tegn på den psykologisk ladede handlingen som lå til grunn for verkets tilblivelse. Uten etiketten kunne vi mulig vite hva rammen inneholdt – verket ville ha vært uforståelig.

Sarah Roberts, San Francisco Museum of Modern Art

Teksten er utdrag fra en lengre tekst.

*From 1951 to 1953, Robert Rauschenberg made a number of artworks that explore the limits and very definition of art. These works recall and effectively extend the notion of the artist as creator of ideas, a concept first broached by Marcel Duchamp (1887–1968) with his iconic readymades of the early twentieth century. With Erased de Kooning Drawing (1953), Rauschenberg set out to discover whether an artwork could be produced entirely through erasure – an act focused on the removal of marks rather than their accumulation.*

*Rauschenberg first tried erasing his own drawings but ultimately decided that in order for the experiment to succeed he had to begin with an artwork that was undeniably significant in its own right. He approached Willem de Kooning (1904–1997), an artist for whom he had tremendous respect, and asked him for a drawing to erase. Somewhat reluctantly, de Kooning agreed. After Rauschenberg completed the laborious erasure, he and fellow artist Jasper Johns (b. 1930) devised a scheme for labeling, matting, and framing the work, with Johns inscribing the following words below the now-obiterated de Kooning drawing: ERASED de KOONING DRAWING/ROBERT RAUSCHENBERG/1953. The simple, gilded frame and understated inscription are integral parts of the finished artwork, offering the sole indication of the psychologically loaded act central to its creation. Without the inscription, we would have no idea what is in the frame; the piece would be indecipherable.*

Sarah Roberts, San Francisco Museum of Modern Art

The text is an excerpt from a longer text.



### Richard Wright

*Uten tittel / Untitled, 2014.* Veggmaleri/Wallpainting.  
Foto: Verk under utførelse/Photo: Work in progress.

Richard Wrights veggmalier er laget med vissheten om at de skal viskes ut. Den korte tiden arbeidet eksisterer forsterker intensiteten i verket – nettopp fordi det varer så kort. Wright sier: “Jeg er interessert i engasjementets skjøre øyeblikk – jeg vil forsterke og løfte dette øyeblikket”. Arbeidene er malt rett på vegg eller tak, og dermed spiller arkitekturen og kunstnerens forhold til denne en betydelig rolle. Komposisjonen må relateres til eksisterende strukturer, både fysiske forhold og til stedets kulturelle betydning. Arbeidene til Wright tar lang tid å lage, og føringer som størrelsen på rommet og andre fysiske forhold gjør at det er en viss grad av improvisasjon til stede i verkene. Det er i denne rekken av motsetninger, nåtid versus historie, improvisasjon versus arkitektur, intensitet versus forgjengelighet, at verket tar form.

Richard Wright ble født 1960 i London og vokste opp i Skottland. Han har utdanning fra Edinburgh College of Art og Glasgow School of Art. I dag bor han i Glasgow. Han hadde sin første separatstilling på Transmission Gallery i Glasgow i 1994, og har siden dengang stilt ut verden over. Han vant den prestisjetunge Turner-prisen i 2009.

*Richard Wright's wall drawings are made with the knowledge that they will be erased. The brief period of the work's existence focuses the intensity of its creation. "I am interested in the fragility of the moment of engagement – in heightening that moment". Because the work is painted directly onto the wall or ceiling of a space, the architecture and the artist's response to it necessarily also plays a large part. The composition must be guided by the existing space, both its physical attributes and cultural meaning, as well as by the artist's decisions. The work also takes time to execute, and in this sense it is an improvisation, a response within strict parameters. It is through this series of oppositions: the present vs history; improvisation vs architecture; intensity vs transience that the work takes shape.*

*Richard Wright was born in London in 1960 and grew up in Scotland. He studied at Edinburgh College of Art and Glasgow School of Art. Today, he lives in Glasgow. Wright's first solo exhibition took place in 1994 at Transmission Gallery in Glasgow, and has exhibited worldwide since then. He won the Turner Prize in 2009.*



### Louis Bevalet

*Appearance of the Aurora borealis in the North, at Bossekop, Finnmark, 11th November 1838, 8.20pm*  
*Appearance of the Aurora borealis in the North, at Bossekop, Finnmark, 6th January 1839, 6.27pm*  
*Appearance of the Aurora borealis in the Northeast, at Bossekop, Finnmark, 16th January 1839, 10.05pm*

De eldste verkene på biennalen er litografier av nordlys fra 1839, utført av Léon Sabatier etter tegninger av Louis Bevalet fra 1838–39. Tegningene er laget på Bossekop i Alta, Finnmark, og er blant de første vitenskapelige avbildningene av nordlyset. På samme tid som disse ble laget, kom oppdagelsen som forandret tegningens status for alltid, da Louis Daguerre lanserte sin fotografiske oppfinnelse Daguerrotypiet i 1839. Dermed kan vi forstå Bevalets vakre men forgjeves forsøk på å fange nordlysets variasjoner på papir som noen av de siste bildene laget før fotografiets tidsalder.

*The earliest works in the Biennial exhibition are these 1839 lithographs of the Aurora borealis made by Léon Sabatier from 1838–39 drawings by Louis Bevalet. Bevalet was a zoological illustrator who travelled in the Arctic with the La Recherche expedition of 1838–1840, and made these drawings at Bossekop in northern Norway. These are some of the earliest self-consciously scientific images of the aurora, but almost as soon as they were made they had become something else. Louis Daguerre went public with his invention of Daguerreotype photography in 1839, and Bevalet's beautifully flawed attempt to capture the fluctuations of the aurora in pencil on paper can now be understood as one of the last pictures of the pre-photographic world.*

### Hanne Grieg Hermansen

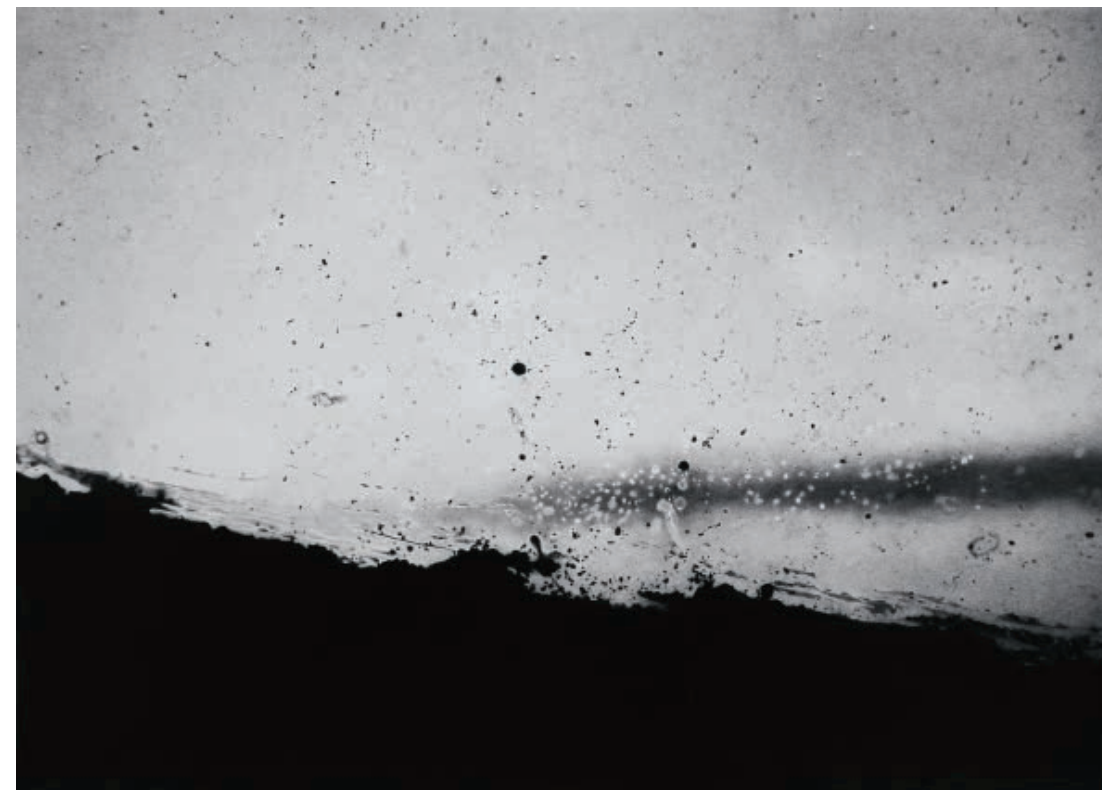
*Fra Oslofjorden, 2014.* Blyant på papir/Pencil on paper.  
*Fra Gállogieddi, 2014.* Blyant på papir/Pencil on paper.  
*Polaroid, 2008.* Blyant, fargeblyant og klarlakk på papir/Pencil and varnish on paper.

Hanne Grieg Hermansens tilnærming til tegning går ofte gjennom fotografiet. Med fotografiske forelegg og komponenter som lys, mørke og tid utforsker hun tegningens muligheter til å gjenskape fotografiets avtrykk. Særlig er det fotomediet sine særegenheter og den subjektive handlingen å fotografere som hun er interessert i å overføre til det langsomme tegneformatet – som blitzen, tidsperspektivet i en serie, undereksponering eller en linse ute av fokus. Grieg Hermansen forteller selv: “Tematisk dreier arbeidene mine seg om forholdet mellom mystikk og teknikk, der samspillet mellom lys og mørke står sentralt også i det formale.” Serien *Polaroid* fra 2008 består av fjorten nøysomme gjengivelser av undereksponerte og nærmest identiske polaroidfotografier. Arbeidene peker på fotografiets begrensninger, samtidig som motivene får nye meninger i et annet medium. *Fra Oslofjorden* og *Fra Gállogieddi*, 2014, er en serie av nye arbeider hvor Grieg Hermansen jobber med bilder av natur tatt gjennom vindusruter. Her blir enda et lag av informasjon lagt til og det oppstår en ytterligere distanse mellom motiv, kamera, tegning og betrakter.

Hanne Grieg Hermansen er født 1984 i Oslo hvor hun bor og arbeider. Hun er utdannet fra Kunsthogskolen i Bergen med en master fra Kunstakademiet (2010), og bachelorgrad fra Kunsthogskolen i Oslo, avdeling Kunstfag. Hun har hatt separatstillinger på Tegnerforbundet, Oslo, Tag Team Studio, Bergen, Samisk kunstnersenter, Karasjok og Noplace, Oslo. Videre har hun deltatt i gruppestillinger på Galleri F15, Moss, Oslo Kunstforening, Galleri Erik Steen, Oslo, Rovaniemi Art Museum, Korundi, Finland og Center for Contemporary Arts, Kronika, Polen.

*Hanne Grieg Hermansen often approaches drawing through photography. With photographic source material and elements such as light, shadow and time, she explores the potential of drawing to recapture the photograph's imprint. It is especially the subjective moment of photography, the instant of decision, that she is interested in translating to the slow format of drawing. Grieg Hermansen says herself: "Thematically my works investigate the relationship between mystique and technique, while the interaction between light and dark is central to the work's formal quality." The series Polaroid from 2008 consists of fourteen modest reproductions of underexposed and almost identical polaroid photographs. The work points towards the limitations of the photograph and simultaneously giving the motifs new meaning in a different medium. Fra Oslofjorden and Fra Gállogieddi, 2014, are the beginning of a new series where Grieg Hermansen works with imagery of landscape seen through, or obscured by, window panes. Here, yet another layer of information is added and a further distance between motif, camera, drawing and viewer arises.*

*Hanne Grieg Hermansen was born in Oslo in 1984 where she lives and works. She studied at Bergen Academy for Art and Design (MA 2010) and Oslo National Academy of the Arts (BA). Grieg Hermansen has had solo exhibitions at Tegnerforbundet, Oslo; Tag Team Studio, Bergen; Samisk kunstnersenter, Karasjok and Noplace, Oslo. She has participated in group exhibitions at Galleri F15, Moss; Oslo Kunstforening; Galleri Erik Steen, Oslo; Rovaniemi Art Museum, Korundi, Finland and the Center for Contemporary Arts, Kronika, Poland.*



*Fra Oslofjorden, 2014.*



*Polaroid, 2008.*



### Carl-Viggo Hølmehakk

I samarbeid med / In collaboration with Rickard Riesenfeld og / and Anders Holmer.

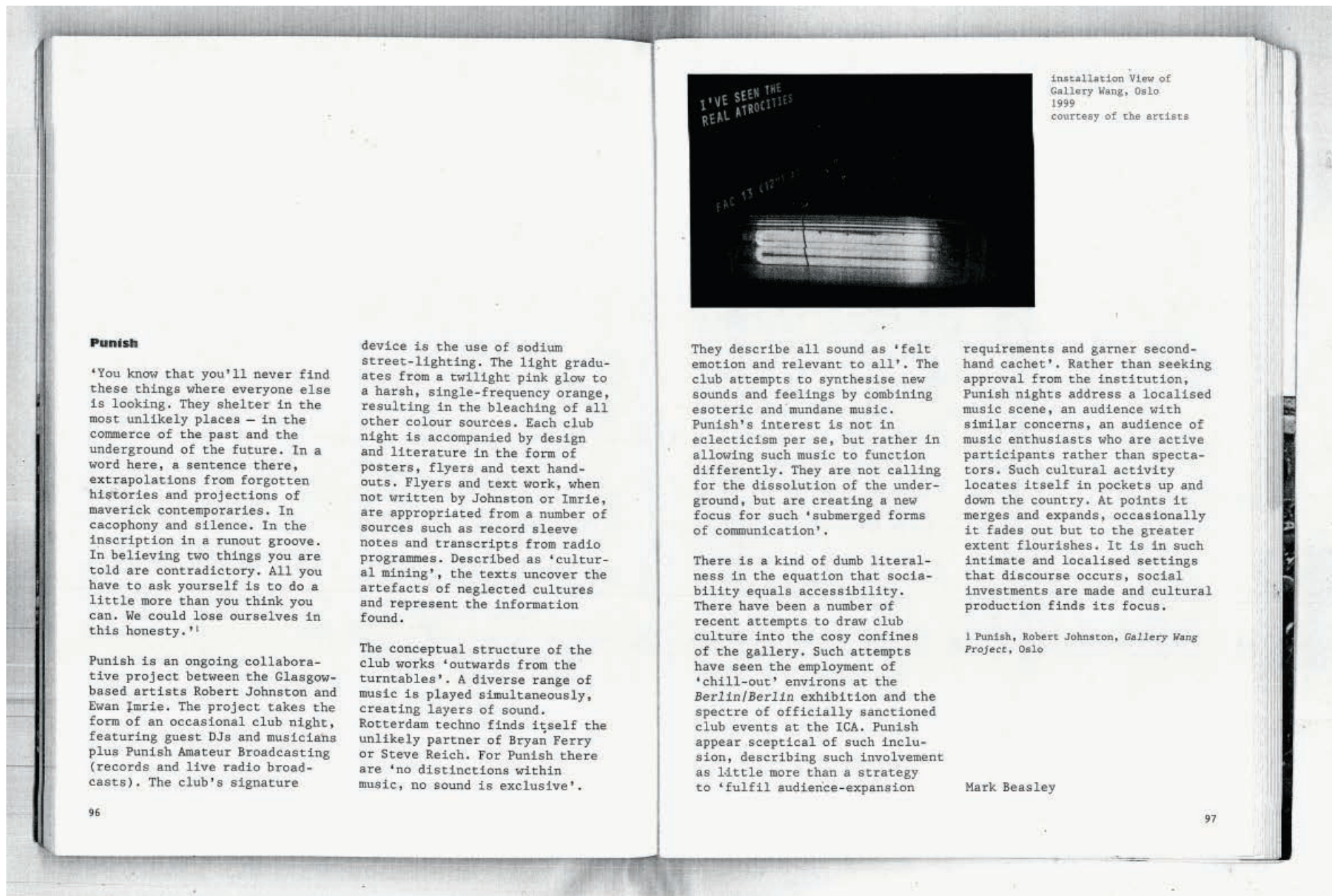
*Asker krematorium 1-4 / Asker Crematorium 1-4, 2005–2013.*  
Digital strekting bearbejdet i Photoshop/Digital drawing processed in Photoshop.

Carl Viggo Hølmehakk er en arkitekt som alltid har vært opptatt av tegningen som medium – som noe mer enn ren representasjon. Tegningene som er vist på Tegnerforbundet er illustrasjoner av et krematorium – en visuell og narrativ bearbejding av et kansellert konkurranseprosjekt i Asker. Prosjektet ble påbegynt i 1995 og videreutviklet over en periode på 13 år, for det ble skrinlagt av kommunen i 2008. Illustrasjonsserien, som setter bygningene inn i dramatiske allegorier, ble en måte å realisere prosjektet på i en annen form. Hølmehakk sier: “Illustrasjonene som vises her ble utarbejdet på arkitektkontoret i 2010–2011 og var et samarbeid mellom undertegnede og medarbeiderne Rickard Riesenfeld (1977) og Anders Holmer (1977). De collage-lignende illustrasjonene er basert på digitale strektinger som deretter er “scenesatt” og grafisk bearbejdet i Photoshop. Anders Holmer hadde en viktig rolle i den tekniske og grafiske gjennomføringen. I sluttresultatet er motivene bygget opp av svært mange digitale lag, en teknikk som også kjennetegner andre av Holmers arbeider.” Teknikken som ble utviklet til disse illustrasjonene, har Hølmehakk videreutviklet i flere andre prosjekter, blant annet i illustrasjonene av et prosjekt for Voringfossen.

Carl-Viggo Hølmehakk er født 1958 i Horten. Han er utdannet ved Arkitekt hogskolen i Oslo, 1978–84, og ved Cooper Union, New York, 1984–85. Siden 1992 har han drevet egen arkitektpraksis ved Bislet i Oslo. Hølmehakk ble nominert til Mies van der Rohe Pavillion Award i 1996, 2000 og 2009 og har mottatt en rekke norske arkitekturpriser, blant annet Houens Fond diplom, Grosch-medaljen, Treprisen, Betongtavlen og Statens byggeskikkpris. Til tross for en begrenset produksjon og forholdsvis små byggeprosjekter er Hølmehakks arbeider vidt presentert i faglitteratur i inn- og utland. Blant hans arbeider kan nevnes Brannomt-kvartalet i Trondheim (som en del av arkitektgruppen Team 3), besøkssenter ved Sigrid Undsets hjem Bjerkbak i Lillehammer og Söhlbergplassen utsiktspunkt i Rondane. I 2009 vant Hølmehakk konkurransen om utvikling av området rundt Voringfossen som er en av Norges mest besøkte turistattraksjoner. Voringfoss-prosjektet planlegges gjennomført i perioden 2014–20. Hølmehakk har undervist på Arkitekt hogskolen i Oslo og på Rhode Island School of Design, samt forelest ved en rekke andre arkitektskoler i inn- og utland.

*As an architect Carl Viggo Hølmehakk has always been occupied with drawing as a medium – and as something more than pure representation. The drawings shown at Tegnerforbundet are illustrations for a crematorium – a visual and narrated adaptation of a cancelled competition project in Asker. The project started in 1995 and was further developed over a period of 13 years, before it was abandoned by the city council in 2008. Placing the buildings in dramatic allegories, the illustration series becomes a way of realising the project in a different form. Hølmehakk says: “The illustrations that are shown here were compiled in the architect office in 2010 and –11, and were a collaboration between myself and my colleagues Rickard Riesenfeld (1977) and Anders Holmer (1977). The illustrations are based on digital line drawings which are later “staged” and graphically edited in Photoshop. Anders Holmer had an important role regarding the technical and graphic execution. In the end results the motifs are built up through many digital layers, a technique that also characterises Holmer's other work.” Hølmehakk has also developed these techniques in other projects, including the illustrations for a project for Voringfossen.*

*Carl-Viggo Hølmehakk was born in Horten in 1958. He has his education from The Oslo School of Architecture and Design (1978–84) and Cooper Union, New York (1984–85). Since 1992 Hølmehakk has managed an independent architectural practice in Bislet, Oslo. Hølmehakk was nominated for the Mies van der Rohe Pavillion Award in 1996, 2000 and 2009, and has received a number of Norwegian architecture prizes, including Houens Fond diplom, Grosch-medaljen, Treprisen, Betongtavlen and Statens byggeskikkpris. Hølmehakk's work is widely presented within professional literature both nationally and abroad. Amongst his work the Brannomt Quarter in Trondheim (as part of the architecture group Team 3), the visitor centre at Sigrid Undset's home Bjerkbak in Lillehammer, and Söhlbergplassen viewpoint in Rondane are to be mentioned. In 2009 Hølmehakk won the competition for development of the area surrounding Voringfossen, one of Norway's most visited tourist attractions. This specific project is planned to be completed between 2014–20. Hølmehakk has tutored at The Oslo School of Architecture and Design and Rhode Island School of Design, and lectured at a number of architecture schools in Norway and abroad.*



**Punish (Ewan Imrie & Robert Johnston)**

*Uten tittel / Untitled, 1998. Natriumlamper / Sodium lamps.*

Punish ble startet i 1998 som sporadiske klubbkvelder der lokalene var opplyst av natriumlamper. Verbale angrep ble kombinert med utdeling av minimalistiske flyere. Punish er Ewan Imrie, født 1972 og Robert Johnston, født 1974. Begge bor og arbeider i Glasgow, Skottland.

*Punish was established in 1998 as an occasional, low-pressure sodium lit club night that combined multilayered aural assault with pared back flyers and text handouts.*  
*Ewan Imrie, born 1972 and Robert Johnston, born 1974, lives and works in Glasgow, Scotland.*

**Irma Salo Jæger**

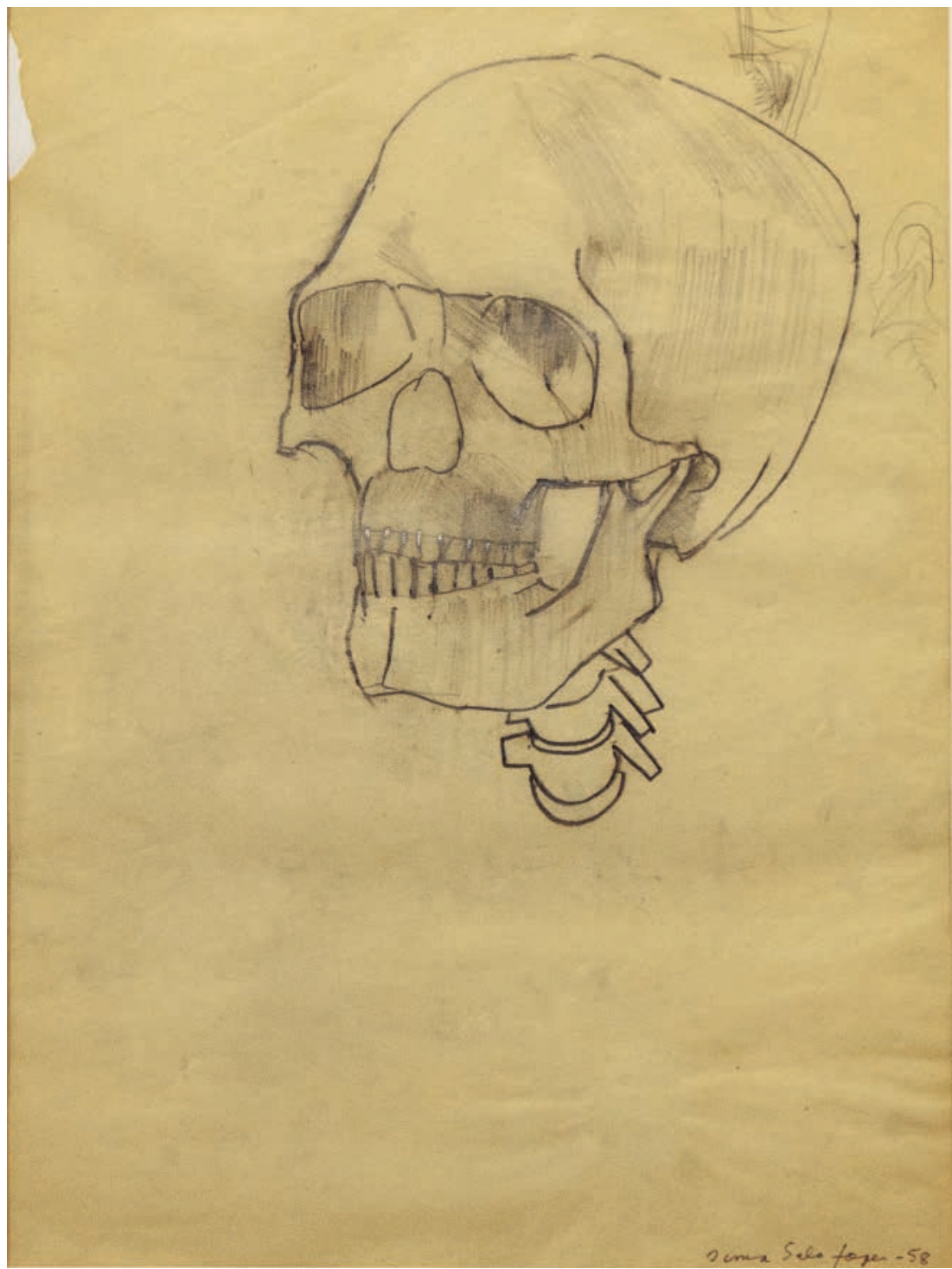
1. Høyre bein bakfra og fra siden / Right leg from behind and from the side
2. Hofteskål bakfra / Hip socket from behind
3. Fotblad og ankel, albue innenfra og bakenfra / Sole and ankle, elbow inside and from behind
4. Hånden / The hand
5. Hodeskalle / Skull
6. Bein fra innsiden / Leg from inside
7. Brystkasse/ Chest

Byant på papir / Pencil on paper, 1958.

Irma Salo Jæger er en av pionerene for det abstrakte maleriet i Norge. Serien av figurative bilder som hun viser på Tegnebiennalen er fra 1958, laget mens hun var student på Statens Kunstakademi. Disse tegningene likner ikke mye på det arbeidet som Salo Jæger senere ble så anerkjent for. Under en klasse i aktegning har hun snudd seg vekk fra modellen og i stedet begynt å tegne et skjelett som ble brukt i anatomiundervisning.

Irma Salo Jæger er født 1928 i Soini, Finland og bor og arbeider i Oslo. Hun har sin kunstutdanning fra Statens Håndverks- og Kunstindustriskole og Statens Kunstakademi i Oslo, hvor hun senere også arbeidet som professor (1986–1992). Hun har videre en magistergrad i kunsthistorie fra Universitetet i Helsinki. Salo Jæger har hatt en aktiv utstillingsvirksomhet siden 1960-tallet, med separat- og gruppeutstillinger i inn- og utland. Hun har laget flere offentlige utsmykninger, blant annet på Boler T-banestasjon, Rikshospitalet og Høgskolen i Agder. Salo Jæger er representert i en rekke samlinger, som Nasjonalmuseet for kunst, arkitektur og design, Sparebankstiftelsen DNB og Trondheim Kunstmuseum.

*Irma Salo Jæger is a leading pioneer of abstract painting in Norway. This series of figurative drawings, quite different to the work she is known for, was made while she was a student at the National Academy of Art in 1958. During a life drawing class Salo Jæger turned away from the model and began instead to draw a skeleton that was kept in the studio for anatomical reference.*  
*Irma Salo Jæger was born in 1928 in Finland and lives and works in Oslo. She was trained as an artist at The Norwegian National Academy of Arts and Craft, Oslo and The Academy of Fine Art, Oslo, where she later worked as a professor (1986–1992). Further, she holds an MA in art history from the University of Helsinki. Salo Jæger has been exhibiting extensively since the 1960s, with solo and group exhibitions at home and abroad. She has made several public commissions, including the subway station at Boler, The National Hospital, Oslo, and The University of Agder, Stavanger, Norway. Salo Jæger is represented in collections such as The National Museum of Art, Architecture and Design, Sparebankstiftelsen DNB and Trondheim Art Museum, Norway.*



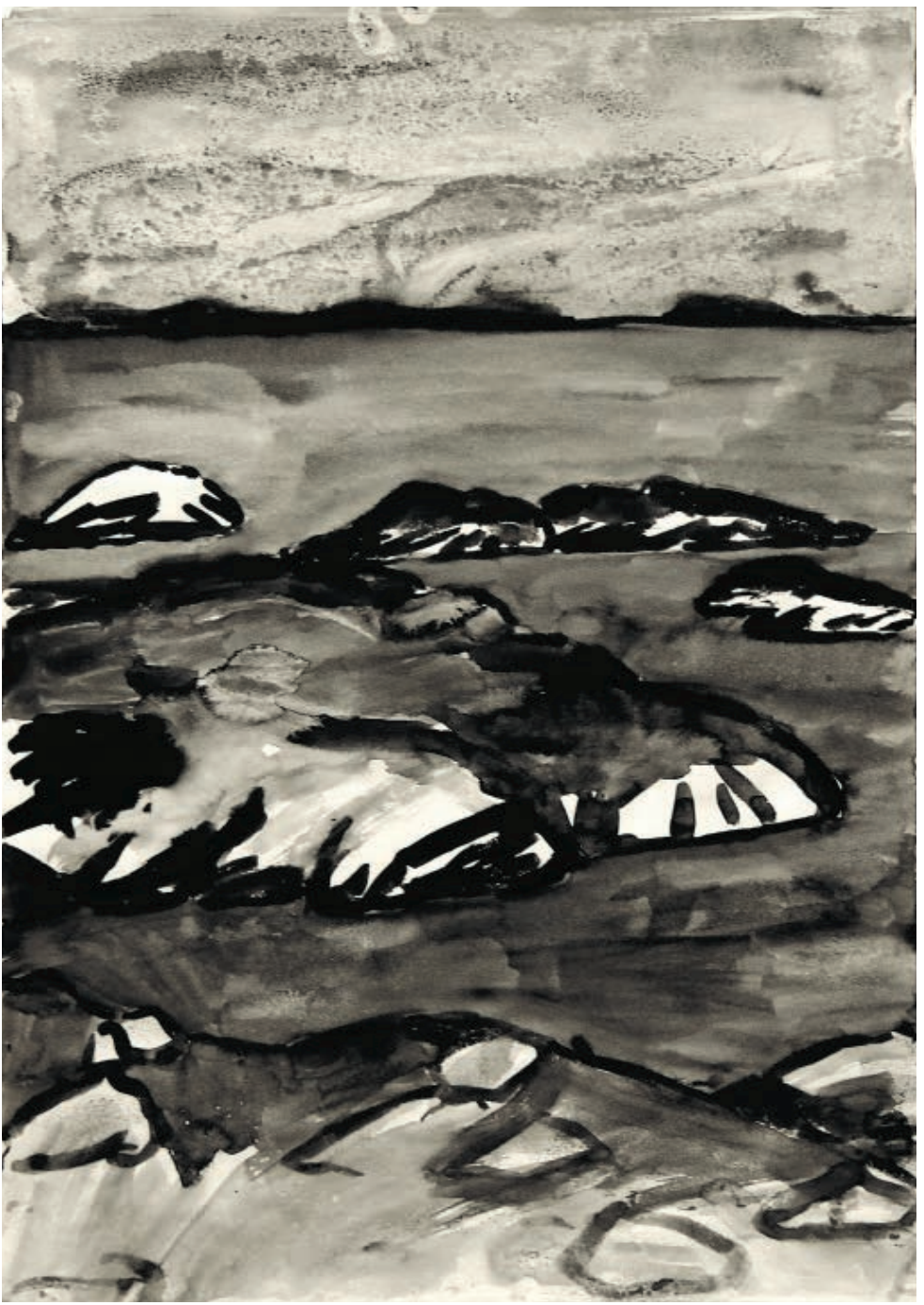
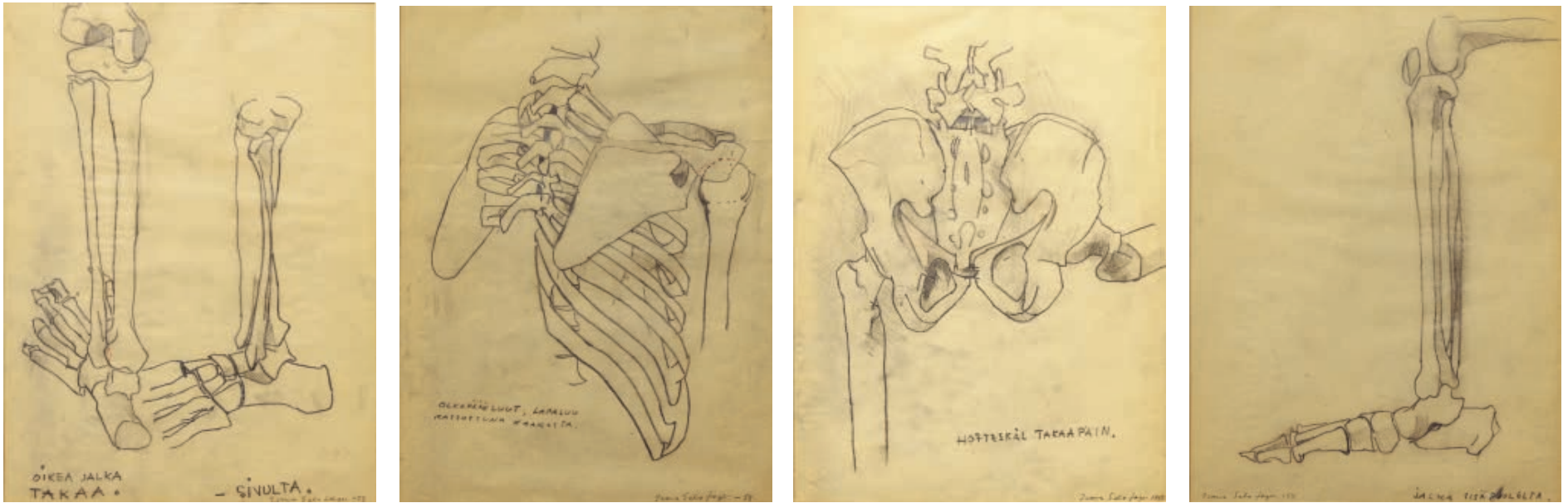
**Silke Otto-Knapp**

*Islands, 1-8, 2014. Akvarell på papir / Watercolor on paper.*  
*Round Head, 1-8, 2014. Akvarell på papir / Watercolor on paper.*

“Jeg er interessert i det tradisjonelle teater- og kulissemaleriet og å se dette i forhold til landskapsmaleriet. Et bakgrunnsteppet i et teater er et maleri som skal brukes i en bestemt sammenheng, det har en funksjon. Når jeg tenker at jeg har en slik begrensning, kan jeg nærme meg det romantiske landskapsmaleriet og formulere meg på en annen måte. Jeg er ikke interessert i å lage faktiske kulisser, men snarere å tegne meg patosen som omgir denne tradisjonen, og bruke den til å skape en type distanse. Maleriet fremstår fortsatt som et landskap opplyst av måneskinn, men har fått en subtil perspektivendring. Jeg har i en periode bodd på en øy utenfor Newfoundland og begynte å interessere meg for det maritime landskapet. Samtidig leste jeg Elisabeth Bishop på nytt, en amerikansk dikter som reiste veldig mye, og som vokste opp i Nord-Atlanteren og skrev mange dikt om sin erfaring med landskapet der. Med sin usentimentale og konkrete måte å behandle både språk og tema fikk det meg til å tenke på landskapsmaleriet og hvordan jeg kunne nærme meg det. Maleprosessen starter med en mengde tegninger som jeg får overført til lerret. Jeg bruker vannfarger på både tegningene og malerierne. Et maleri begynner som en forlengelse av tegningen, men ellersom tiden går forandrer det seg til det motsatte. Jeg vasker og legger nye lag og hverandre gjentatte ganger. Denne vaskeprosessen gir negative former og rom som jeg kan bygge opp igjen, til jeg oppnår en interessant spenning mellom motiv og bildeplan.”

På Tegnebiennalen viser Otto-Knapp to serier, *Islands* og *Round Head*, laget spesielt for denne utstillingen.

Silke Otto-Knapp er født i 1970 i Osnabrück, Tyskland, og bor og arbeider i Los Angeles. Hun har en MA i kunst fra Chelsea College of Art and Design, London, samt en grad i kulturstudier fra Universitetet i Hildesheim, Tyskland. Hennes siste separatutstillinger er *Silke Otto-Knapp*, Museo Marino Marini, Roma, Italia, *Seascapes and Moondresses*, Galerie der Stadt Schwaz, Schwaz, Østerrike, *Questions of Travel*, Fogo Island Arts, Fogo, Canada; *Kunsthalle Wien*, Østerrike, *Monday or Tuesday*, Camden Art Centre, London. Videre har hun nylig vært i inkludert i gruppeutstillingene *Sacré 101 – An Exhibition Based on The Rite of Spring*, Migros Museum, Zürich, Sveits, *Pleinairisme*, Walter Phillips Gallery, Banff, Canada, *Portmanteau*, Johan Berggren Gallery, Malmö, Sverige og *Why Painting Now?*, Galerie Meyer Kainer, Wien, Østerrike.



*“I am interested in the tradition of scene painting in relationship to landscape painting because of its clearly defined function. A backdrop is a painting that will be used for something in a specific context. Imagining this kind of restriction allows me to approach something like the tradition of romantic landscape painting and frame it in a different way. I am not interested in painting actual props or theatrical backdrops but instead apply their ethos to my paintings as a kind of distancing device. The painting still acts as a moonlit landscape but with a subtle shift in perspective. I recently spent some time on an island off the coast of Newfoundland and began to be interested in seascapes. At the same time I started re-reading the work of Elisabeth Bishop, an American poet who spend a lot of time travelling but grew up on the North Atlantic and wrote her early poems about the experience of the landscape. Her unsentimental and concrete approach to both language and subject matter led me to thinking about landscape painting and how I might approach it. The actual painting process starts with a lot of drawings that I later transfer onto canvases. I use watercolour for both the drawings on paper and the painting on canvases. A painting begins as a continuation of the drawings but as it goes on turns into something quite the opposite. I use washes and layers that are frequently applied and removed. This process of removal creates negative shapes and spaces that I can build up until a tension is reached between the motif and the picture plane.”*

For Tegnebiennalen, Otto-Knapp presents two series of drawings, *Islands* and *Round Head*, made specially for this exhibition.

*Silke Otto-Knapp was born in Osnabrück, Germany in 1970. She lives and works in Los Angeles, US. She holds an MA in Fine Art from Chelsea College of Art and Design, London, as well as a degree in Cultural Studies from the University of Hildesheim, Germany. Her recent solo exhibition includes Silke Otto-Knapp, Museo Marino Marini, Rome, Italy; Seascapes and Moondresses, Galerie der Stadt Schwaz, Schwaz/Tyrol, Austria, Questions of Travel, Fogo Island Arts, Fogo, Canada; Kunsthalle Vienna, Austria; Monday or Tuesday, Camden Art Centre, London, UK. Further, she has recently been included in the group exhibitions Sacré 101 – An Exhibition Based on The Rite of Spring, Migros Museum, Zurich, Switzerland; Pleinairisme, Walter Phillips Gallery, Banff, Canada, Portmanteau, Johan Berggren Gallery, Malmö, Sweden and Why Painting Now?, Galerie Meyer Kainer, Vienna, Austria.*



#### Anders Dahl Monsen

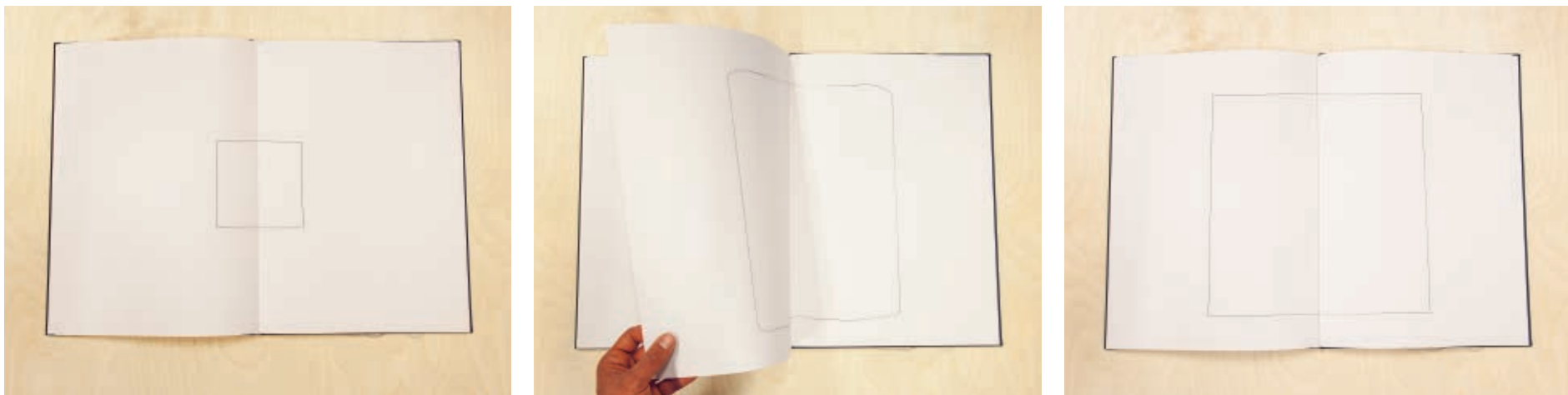
*Portrait and a Dream (Tuesday), Portrait and a Dream (Sunday), 2012.*  
Laken og oljepastell / Cotton bedsheet and oil pastel. Foto/Photo: Vegard Kleven.

Anders Dahl Monsens kunstnerskap har kretset rundt problemstillinger knyttet til tid, forbruk og arbeid. På Tegnebiennalen viser Dahl Monsen to verk fra en serie som fortsetter denne undersøkelsen – i dette tilfellet gjennom nattesovnen. Om *Portrait and a Dream* sier han: "Det er tegninger som oppstår under en natts søvn med oljepasteller festet på kroppen. Verket er en måte å komme unna det å måtte jobbe, men også en måte å utnytte hele døgnet til arbeid." Monsens underbevisste tegnearbeid gir et avtrykk av kroppen, et automatspråk som kan leses både bokstavelig og overført som en variasjon over abstrakt ekspresjonisme – en kunstform som er sterkt forbundet med maskulinitet. Tittelen er også hentet fra den abstrakte ekspresjonismens historie, nemlig fra et maleri av Jackson Pollock fra 1953. Pollock mente at det ikke fantes et skille mellom ham selv og maleriet, og Dahl Monsen legemliggjør dette forholdet nærmest bokstavelig.

Anders Dahl Monsen er født 1980 i Oslo og bor og arbeider i Oslo. Han er utdannet fra Kunsthøgskolen i Bergen, avdeling Kunstakademiet (2005) og har siden 2008 vært en del av kunstnerkollektivet Parallellaksjonen. Dahl Monsen har hatt separatutstillinger på Akershus Kunstnersenter og Gallery D.O.R., Brussel, samt plakatprosjektet *Zero Hour Day*, presentert av Rom for kunst og UKS. Han har deltatt på gruppeutstillinger som *Beaches of Montreux*, Grünerløkka Kunsthall, Oslo, *Yeast side Konkret*, Vestfossen, og *A Negative Spontaneous Fermented Portrait*, Gallery D.O.R., Brussel.

*Anders Dahl Monsen's work revolves around questions of time, labour and consumption. About Portrait and a Dream he says: "These are drawings that were made at night, while I slept, using oil pastels attached to my body. The drawings are a way to get away from having to work, but also a way to exploit the whole day to work." The subconscious character of Dahl Monsen's drawings leaves an impression of the body, a language that can be read both literally and as a variation of abstract expressionism – an art form that is strongly associated with male physicality. The title is taken from a Jackson Pollock painting of 1953.*

*Anders Dahl Monsen was born 1980 in Oslo, where he lives and works. He graduated from the Art Academy in Bergen in 2005 and has been a member of the artist collective The Parallel Action since 2008. His recent solo exhibitions include Deal, Akershus Art Centre, By Night, Gallery D.O.R., Brussels, Belgium, and the poster project Zero Hour Day at Oslo Central Station, presented by Rom for kunst and UKS. Dahl Monsen has participated in group exhibitions including Beaches of Montreux, Grünerløkka Kunsthall, Oslo, Norway; Yeast side Konkret, Vestfossen, Norway; A Negative Spontaneous Fermented Portrait, Gallery D.O.R., Brussels, Belgium.*



#### Ronak Moshtaghi

*Uten tittel / Untitled, 2013.* Bok, tråd / Book, thread.

Hver gang du blar i Ronak Moshtaghis håndlagde bok skaper eller odelegger du et perfekt kvadrat. Svart bomullstråd er enkelt og nøyaktig sydd inn i de tykke, hvite sidene. Idet du åpner boken former tynne svarte streker seg til sylskarp, minimalistisk geometri. Bla om, og kvadratet kollapser, for så å forsvinne. På neste oppslag viser formen seg igjen, som da er baksiden av de sydde, vertikale linjene. Et litt større kvadrat kommer tilsyne idet du blar om enda en gang. Dette er hele bokens narrativ, men det sparsomme uttrykket gir oss som blar i den følelsen av å være delaktig i noe større: Man blir oppmerksom på bokens geometri, på de todimensjonale boksiden og den tre-dimensjonaliteten som tråden skaper. På kvadratets perfektjon og skjørhet og ideen om at det å se og det å lese er en kreativ prosess som avhenger av hvor man selv befinner seg i tid og rom.

Ronak Moshtaghi er født 1987 i Teheran, Iran. Hun har studert ved Tehran University of Art og flyttet til Oslo i 2012 hvor hun studerer på Kunsthøgskolen, avdeling Kunstakademiet. Moshtaghi jobber med tegning, maling og poesi, og i hennes siste prosjekt jobber hun med en "pop up"-bok som formidler narrative, kinetiske bilder.

*Each time you turn a page of Ronak Moshtaghi's handmade book work Untitled, 2013, you either create or destroy or a perfect square. Black cotton thread is simply and precisely sewn into the heavy white pages. As you open the book, fine black lines compose themselves before your eyes into sharp, minimalist geometry. Turn the page and the square collapses before it disappears. The next double spread reveals the construction, the neat undersides of the vertical sewn lines. Turn the page again and another, slightly larger square appears. This is the whole narrative of the book, but this reduction serves to distill several powerful ideas and sensations: the awareness of the geometry of the book; the movement of the two-dimensional pages through the third dimension and also in time; the precision of the square set against its fragility; and the idea of reading or viewing as a creative act that depends on one's situation in space and time.*

*Ronak Moshtaghi was born in 1987 in Tehran. She holds a degree in painting from Tehran University of Art. She moved to Oslo in 2012 and is currently studying at the Oslo National Academy of Fine Art. Moshtaghi is working with drawings, paintings and poetry. In her recent practice she uses the pop up book format to create narrative kinetic images.*



#### Roman Signer

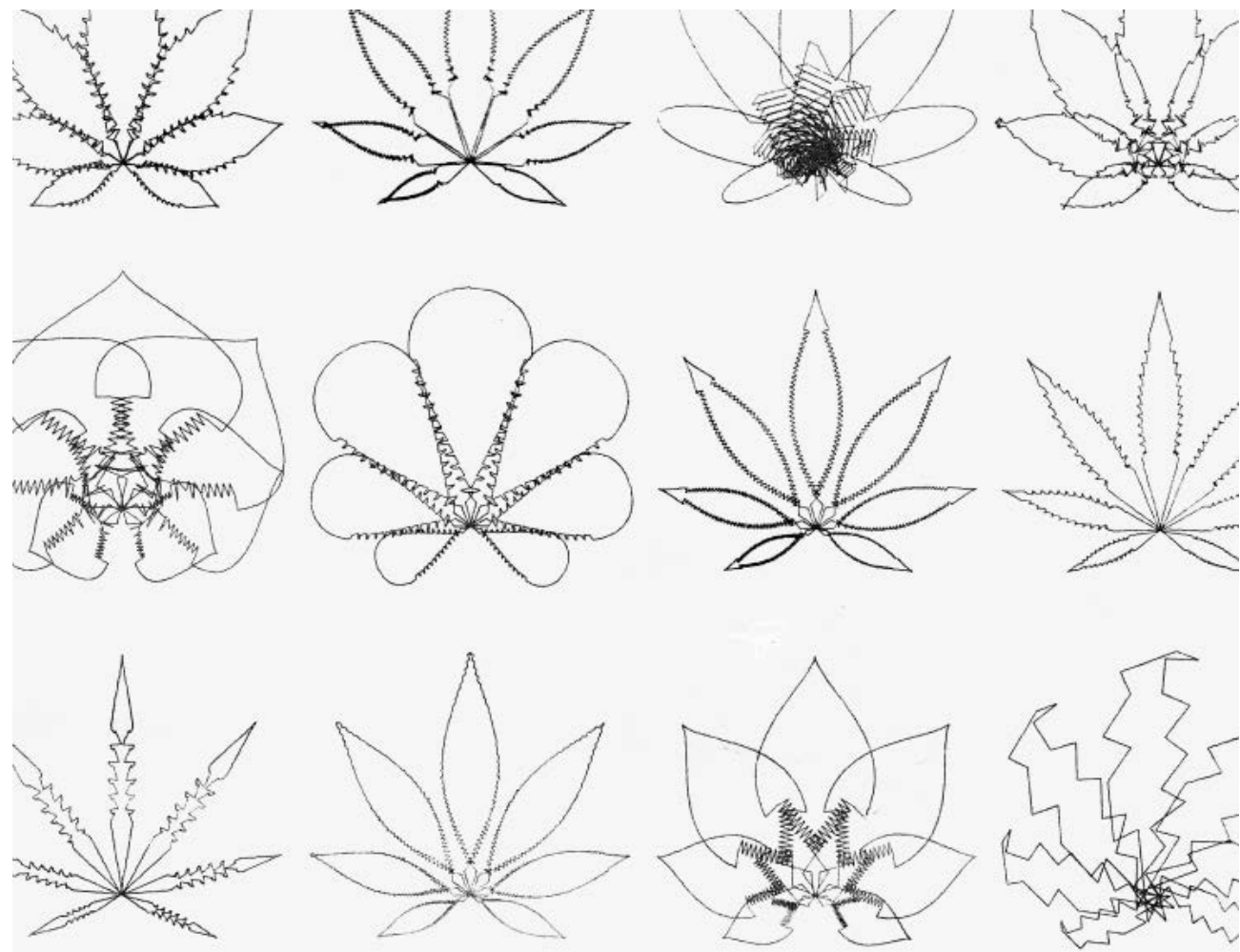
*Haus mit Raketen, 1981.* S/h fotografi / B/w photograph. Foto/Photo: Emil Grubenmann.  
Tilhører kunstneren og / Courtesy of the artist and Hauser & Wirth.

Roman Signer har siden begynnelsen av 60-tallet fundert over muligheten for at kunsten kan bestå av en konsekvens. Hva vil skje hvis jeg gjør dette eller hint? Analoge fontene-installasjoner forkledd som dysfunksjonalitet og forspente møblemener som blir prosjektiler forløst av sprengstoff. Slik har han iscensatt spontane og absurde hendelser og forfulgt ofte humoristiske og nærmest barnslige ideer som kun er innfall – for å se hva som vil skje. Hva blir konsekvensen? *Haus mit Raketen* (1981) er et fabelaktig eksempel på denne praksisen. Her smelter temporalitet, forløsning, tilfeldigheter og skjønnhet sammen til ikonografisk kunst. Kan det tenkes en mer subtil beskrivelse av en strek enn et lysende, fargerik og sprakende prosjektil?

Roman Signer er født i 1938 i Appenzel, Sveits og bor og arbeider i St. Gallen, Sveits. Han er utdannet ved Schule für Gestaltung, i Zürich og Lucerne, Sveits og på Kunstakademiet i Warszawa, Polen. Signer er en av Sveits' mest anerkjente kunstnere og har stilt ut på gallerier og kunstinstusjoner over hele verden.

*Roman Signer has, since the early 1960s, explored the idea of making physical experiments as art. He has staged spontaneous and absurd events, pursued humorous and sometimes infantile ideas and impulses to their logical conclusion. What would happen, he wonders, if I did this? House with Rockets is a brilliant example of Signer's practice, where time, light, architecture and landscape come together in a luminous firework drawing with transcendent overtones.*

*Roman Signer was born 1938 in Appenzel, Switzerland, and lives and works in St. Gallen, Switzerland. He studied at the Schule für Gestaltung in Zürich and Lucerne, and at the Art Academy in Warsaw, Poland. Signer is regarded as one of Switzerland's most renowned artists and his work has been exhibited in galleries and museums worldwide.*



Leaves, 1971.

**Sture Johannesson**

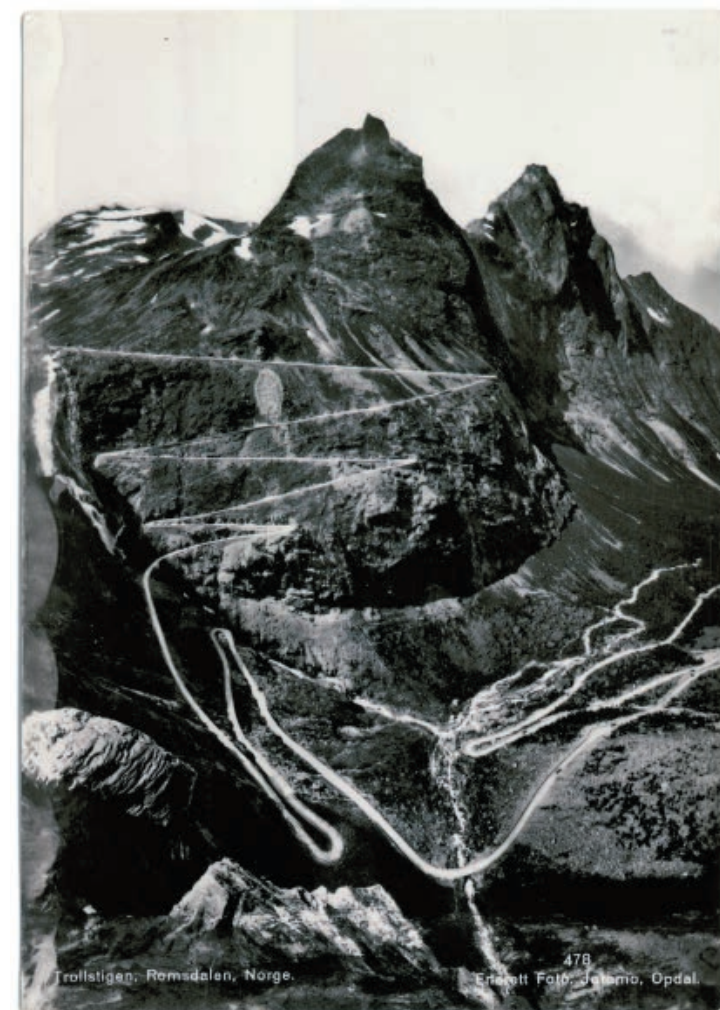
Fra serien / From the series *Leaves*, 1971.  
Blekk på papir / Ink on paper.

Sture Johannesson anskueliggjorde 1960- og 70-tallets svenske undergrunn med en rekke ikoniske plakater. Hans begeistring for psykedelia manifesterte seg da han grunnla Galleri Cannabis i Malmö. Politisk hadde han anarkistiske sympatier og var blant annet med på å organisere en satirisk minneutstilling over Ulrike Meinhof. Forhold som dette, og hans hypnotisk kreative, humoristiske og teknologisk avanserte relasjon til det å lage kunst gjorde at han forble en outsider i store deler av sin karriere. Bladserien (the Leaves series), som vi viser tre stykker av på Tegnebiennalen, var et samarbeid med Sten Kallin på IBM på begynnelsen av 1970-tallet. De eksperimenterte med store datamaskiner og plottere på jakt etter det matematisk perfekte omslaget av et cannabis-blad.

Sture Johannesson er selvlært billedkunstner, født 1935 i Sverige. Nesten alle utstillingene han lagde i Sverige ble stengt av politiet. I 2004 viste Lund Konsthall en stor separatutstilling med hans arbeider som belyste Johannessons innflytelse som kunstner og grafisk designer.

*Sture Johannesson illuminated the sixties and seventies Swedish underground with a series of iconic posters. His commitment to psychedelia – he founded the collaborative Galleri Cannabis in Malmö – and to anarchist politics – he was involved in organising a satirical exhibition in memory of Ulrike Meinhof – meant that his hypnotically creative, humorous and technologically advanced approach to art-making was denied a mainstream outlet for much of his career. The Leaves series, of which three are exhibited here, were a collaboration with Sten Kallin at IBM in the early 1970s, experimenting with main-frame computers and pen plotters in search of the mathematical function whose graph was the outline of a cannabis leaf.*

*Sture Johannesson is a self-taught artist, born in Sweden in 1935. Nearly every exhibition Johannesson set up in Sweden was closed by the police. In 2004 he had a retrospective exhibition at Lund Konsthall, presenting Johannesson's influence as an artist and graphic designer.*



**Verk fra Guttorm Guttormsgaards samling**

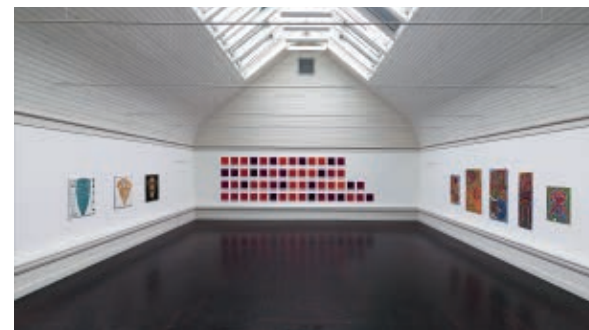
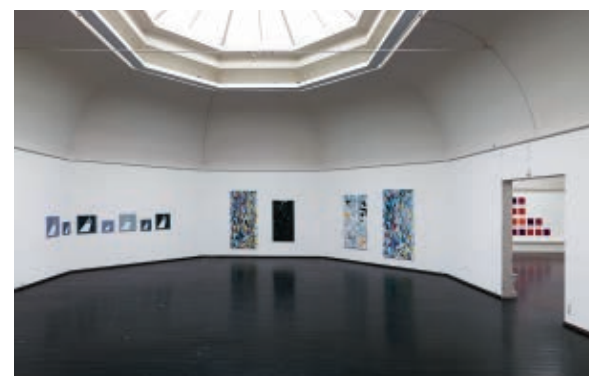
*Fjelloverganger / Mountain passes.* Postkort, udatert / Postcards, undated.

I postkortene av fjelloverganger som Guttorm Guttormsgaard har samlet gjennom mange år kan man se mange lag av tegning. Ved første øyeblikk er de som en rekke løse skisser. Hånden veiver nedover lerretet og øyeblikket fanges i skjønnhet og eleganse. Det som gjør disse postkortene så attraktive er den historien de ikke forteller men som lar oss dikte med: Om Norge, om reiser, om ambisjoner og om nysgjerrighet. Det er som om de sier – "vi må komme oss over på den andre siden". Disse strekene er tegnet mange ganger; kanskje i hodet på en bondekone som en fantasi om mobilitet og lengsel etter familien på andre siden av fjellet, hvor streken er en trasé for en tre-dagers vandring til våren. Streken kan også være tegnet av engelske turister på fiske, geologer og tommerhuggere. Ingeniører har drømt, politikere har villt vinne frem – vi skal over dette fjellet! Så har ingeniørene tegnet, kanskje først små skisser i hodet og så på kart. Er det landskapet som har formet streken eller er det ingeniørens drøm som har skåret igjennom? Profesjonelle fotografer har fanget panoramaer av stor kunst som er båret frem av sterke følelser og rastløshet. Selv beskriver Guttormsgaard postkortene som "funksjonell land art".

Guttorm Guttormsgaard er født 1938 i Oslo og bor og arbeider på Blaker i Akershus. Han er utdannet fra Statens håndverks- og kunstindustriskole i Oslo og fra Det Kongelige Danske Kunstakademi i København. Han arbeider hovedsakelig med grafiske uttrykk, artist's books og offentlige utsmykkinger. Guttormsgaard har galleri og atelier i et tidligere meieri på Blaker hvor han arrangerer utstillinger av plakater, trykk og forskjellige kunstgjenstander. For mer informasjon se hans hjemmeside som også viser et rikholdig arkiv: [www.obs-osv.com/](http://www.obs-osv.com/)

*In these postcards many layers of drawing are revealed. At first glance, a series of loose sketches, beauty and elegance. The artist Guttorm Guttormsgaard classifies these images, which he has collected over many years, as "functional land art". But behind them is the story of a country entering the modern era, a tale of ambition and curiosity. The lines are drawn many times, in the mind's eyes of farmers and soldiers, tourists, geo-scientists and lumberjacks. Engineers have dreamt, politicians won terrain. They all drew sketches in their head, on paper, on maps. Is it the landscape that formed the line, or the line that cuts through?*

*Guttorm Guttormsgaard, born 1938 in Oslo, lives and works in Blaker, Akershus. He studied at the SHKS School of Art, Craft and Design and the Royal Danish Academy of Art, Copenhagen. He works mainly with various graphic media, artist's books and public commissions. Guttormsgaard also runs a gallery in a former dairy at Blaker where he hosts exhibitions of posters, books and prints.*



**A Kassen**

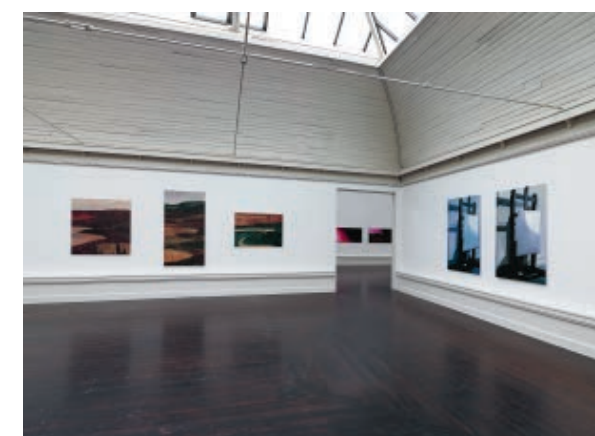
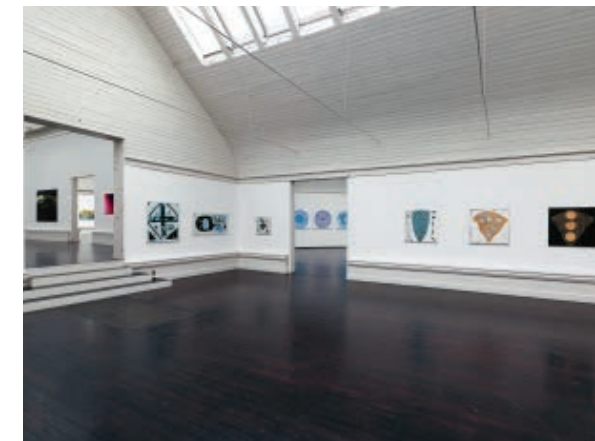
*A Kassen Carnegie Art Award 2014, 2014*  
Akryl på lerret, varierende størrelser / Acrylic on canvas, dimensions variable.

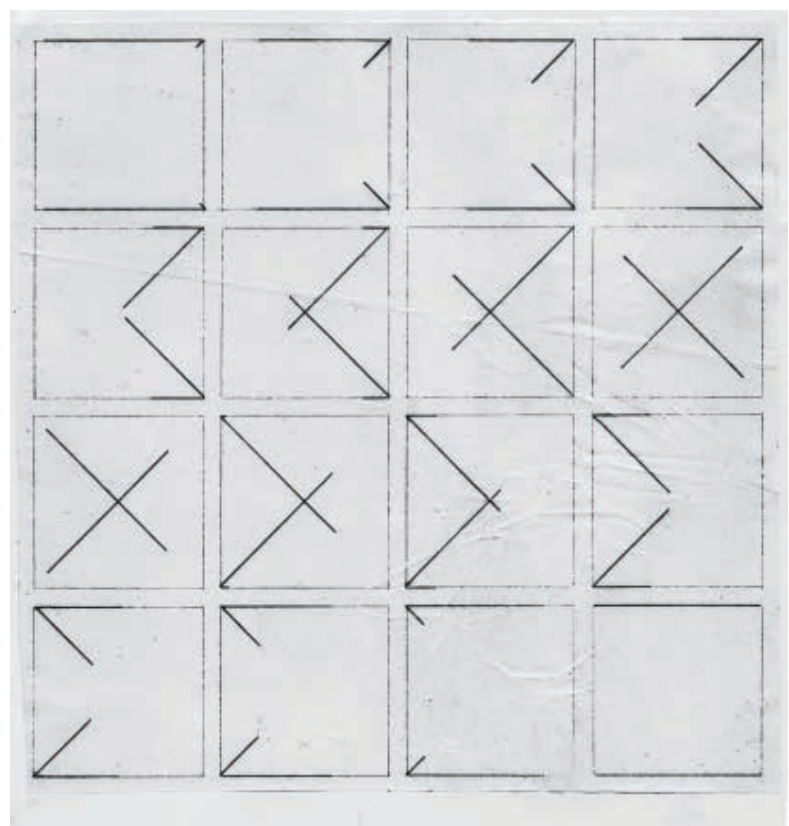
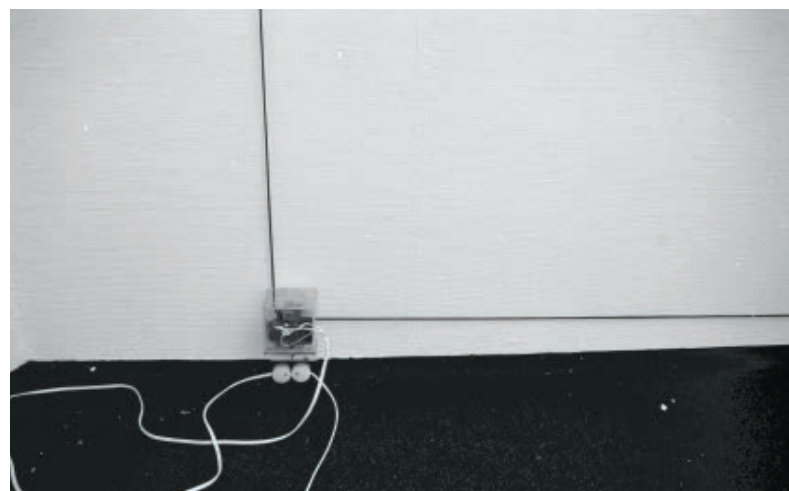
Kunstnergruppen A Kassen har skapt seg et navn med en serie lekne men samtidig svært presise, arkitektoniske intervensjoner. Disse tar opp i seg institusjonell kritikk uten å ofre gleden ved selve prosessen. I fjor deltok A Kassen i Carnegie Art Award og kom på 3. plass. Utstillingen, med over 150 malerier, skulle turnere fra Stockholm til København og videre til Oslo, men Carnegie trakk plutselig støtten de hadde lovet. A Kassen brukte prispengene til å reproducere hele utstillingen i Kina; A Kassen Carnegie Art Award 2014 ble så vist i sin helhet på Den Frie i København, istedetfor originalutstillingen. Vi er stolte av å kunne presentere utstillingen her i Oslo og å fullføre den planlagte vandretstillingen. Verket i seg selv forsterker dagens problemstilling hvor brorparten av kunsten vi konsumerer er sett gjennom digitale eller trykkede reproduksjoner. Her har reproduksjonene i tillegg blitt et konseptuelt originalverk av A Kassen, mens originalene er blitt til kildemateriale.

A Kassen er Christian Bretton-Meyer, født 1976, Morten Steen Hebsgaard, født 1977, Søren Petersen, født 1977 og Tommy Petersen, født 1975. De bor og arbeider i København. A Kassen har en svært aktiv, internasjonal utstillingsvirksomhet og har vært en kunstnergruppe siden 2004.

*The Copenhagen-based artists' group A Kassen have made a name for themselves with a series of precise but playful architectural interventions that approach institutional critique without sacrificing the pleasure of the process. Last year, A Kassen were nominated for the Carnegie Art Award, and won third prize. The Carnegie Art Award exhibition, with more than 150 paintings, should have toured from Stockholm to Copenhagen and Oslo, but Carnegie withdrew their sponsorship. A Kassen used their prize money to get the whole show copied in China; the A Kassen Carnegie Art Award 2014 was then shown instead of the original at Den Frie in Copenhagen. We are very pleased to be able to bring their show to Oslo, following the planned Carnegie tour. The work itself amplifies the modern situation in which works of art are most often experienced as digital or printed reproductions. Here, the reproductions are actually also an original conceptual work by A Kassen, while the original paintings have become source material.*

*A Kassen is Christian Bretton-Meyer, born 1976, Morten Steen Hebsgaard born 1977, Søren Petersen, born 1977 and Tommy Petersen, born 1975. They live and work in Copenhagen, Denmark. A Kassen was established as an artist group in 2004 and they have exhibited worldwide in galleries and major institutions.*





### Serina Erfjord

*Among Stars*, 2009/2014. Lysbildefremviser, sølvpulver, vifte / Slide projector, silver powder, fan.

Serina Erfjords arbeider er ofte stedspesifikke intervensjoner, gjerne så godt integrert i miljøet at man trenger tid for å oppdage at de er der. Felles for arbeidene hennes er en genuin følsomhet for sammenhengene de inngår i – og de kan ta form av muggtegninger i et hjørne, et pustende hull i skogbunnen eller en gnistrende ledning fra taket i utstillingsrommet. På Tegnebiennalen viser Erfjord et arbeid fra 2009 som hun har tilpasset Anatomibyggets rom. *Among Stars* er konstruert med enkle virkemidler: et lysbildeapparat, sølvpulver og en vifte. Som et opplyst fotografi, med sølvpulveret svevende i rommet, er verket en type animasjon av virkeligheten – eller en oppslukende tegning laget ved hjelp av lys og skygge.

Serina Erfjord er født i 1982 i Stavanger og bor og arbeider i Oslo. Hun er utdannet fra Kunsthøgskolen i Oslo, avdeling Kunstakademiet (2014), og har hatt separatutstillinger på Entree i Bergen, UKS prosjektrom i Oslo, og Small Projects i Tromsø. Hun har deltatt på gruppeutstillinger som *Connecting Sound Etc.*, Freiraum quartier21, Wien, Østerrike, *You only live thrice, 24 Spaces – A Cacophony*, Malmö Konsthall, Sverige, *Performa 13*, New York, USA og *Norsk skulpturbiennale 2013*, Vigelandsmuseet, Oslo.



### Viggo Andersen

*Mekaniske tegninger / Mechanical Drawings*, 1977/2014  
*Vektskykke / Weight Piece*, 1978/2014  
*Gråskala / Greyscale*, 1978/2014

Viggo Andersen regnes som en pioner i norsk konseptkunst. Med utdanning i Tsjekia og Nederland ble Andersen påvirket av andre miljøer og andre diskurser, og han ble en av få i Norge som responderte på konseptkunstens internasjonale strømninger på 1970-tallet. På Tegnebiennalen gjenspeiler Andersen et av sine tidlige konseptuelle verk, *Mekaniske tegninger*. Dette består av tre arbeider: *Mekaniske tegninger* (1977), *Fargestykke* (1978) og *Vektskykke* (1978). Disse ble vist på henholdsvis *Ungdomsbiennalen i Paris* (Biennale de Paris) i 1977 og på *Fire unge i Norden* på Henie Onstad Kunstsenter i 1978. På biennalen i Paris viste Andersen en installasjon som bestod av tre små el-motorer som trakk et tynt svart/hvitt polyestersnøre over en plexiglasrins. Disse danner enkle, geometriske former eller trådfigurer som gikk fra gulv til tak – tegninger som ikke hadde noe menneskelige avtrykk, men var mekaniske. Verket *Fargestykke* fra 1978, som opprinnelig var en lek med primær- og sekundærfarger, blir på Tegnebiennalen en svart/hvitt utgave med den nye tittelen *Gråskala*. *Mekaniske tegninger* og *Vektskykke* presenteres i sin opprinnelige form.

Viggo Andersen er født 1948 i Sandnessjøen og bor og arbeider i Degerfors, Sverige. Han er utdannet fra UMPRUM, Academy of Arts, Architecture and Design i Praha, Tsjekia og Jan van Eyck Academie, i Maastricht, Nederland. Andersen har hatt utstillingsvirksomhet siden begynnelsen av 1970-tallet og har blant annet deltatt på gruppeutstillinger på Kunstnerforbundet, Oslo Kunstforening, Henie Onstad Kunstsenter og Kunstforeningen i København. Videre har han hatt separatutstillinger på Galleri F15 Moss, LNM, Oslo, LUX, Ørebro, Hallsberg Konsthall og senest Modern Art Museum of Yerevan, Armenia og Al Mahatta Gallery, Ramallah, Palestina.

*Educated in the Czech Republic and the Netherlands, Viggo Andersen is considered a pioneer in Norwegian conceptual art. For the Drawing Biennial, Andersen has recreated three of his early works, Mechanical Drawings, Colour Piece and Weight Piece, which were shown at the Biennale de Paris in 1977 and at Henie Onstad Kunstsenter in 1978. The Mechanical Drawings are made by small electric motors pulling a thin black and white polyester thread over plexiglass pulleys to form simple, geometric shapes and figures reaching from the floor to the ceiling. The Mechanical Drawings and the Weight Piece have been recreated in their original forms, while the Colour Piece has been remade in a monochrome version, and retitled Greyscale.*

*Viggo Andersen was born in Sandnessjøen, Norway, in 1948. He lives and works in Degerfors, Sweden. Andersen was educated at UMPRUM, Academy of Arts, Architecture and Design in Prague, Czech Republic, and the Jan van Eyck Academie in Maastricht, The Netherlands. He has had solo exhibitions at Galleri F15, Moss; LNM, Oslo; LUX, Ørebro; Hallsberg Konsthall, and most recently The Modern Art Museum of Yerevan, Armenia and Al Mahatta Gallery, Ramallah, Palestine. He has participated in group exhibitions at Kunstnerforbundet, Oslo Kunstforening, Henie Onstad Kunstsenter and Kunstforeningen in Copenhagen.*

*Serina Erfjord's works are often so completely integrated into their environment that discovering them takes time. She has exhibited wall drawings that mimic mould growing in the corners of a room, a breathing hole in a forest floor, a spark crackling from a loose cable in a gallery ceiling. For the Drawing Biennial, Erfjord presents Among Stars, a piece that she first experimented with in 2009, but which is being shown to the wider public for the first time. It is a simple idea, a darkened room and dust dancing in the beam of light from a projector – except that the dust is supernaturally bright, sparkling silver. A rain of stars swirls in front of an empty screen, as though the silver of the photographic image had been atomised into the air of the room itself.*

*Serina Erfjord was born in Stavanger in 1982, and lives and works in Oslo. She received her MA from the Oslo National Academy of the Arts in 2014 and has had solo exhibitions at Entrée in Bergen, UKS project room in Oslo and Small Projects in Tromsø. She has participated in group exhibitions such as Connecting Sound Etc., Freiraum quartier21, Wien, Østerrike, You only live thrice, 24 Spaces – A Cacophony, Malmö Konsthall, Sweden, Performa 13, New York and Norsk skulpturbiennale 2013 at the Vigeland museum, Oslo.*



### “Selbu-peng” – En annerledes falskmyntnerisak

Disse sedlene og hundrevis av andre, ble tegnet for hånd av en 46 år gammel gårdsutt i Selbu. Mannen, omtalt i ulike dokumenter som sinnslidende, var antagelig autist og hadde hatt tenning av pengesedler som ren hobby i flere år. Han hadde aldri intensjoner om å berike seg, tegningen var et talent og tidsforbriv som ga glede i hverdagen.

Mannen ønsket seg så inderlig et munnspill, og da han en dag i august 1954 så et avvertet i avisen for kr. 3,85, sendte han en bestilling med forskuddsbetaling. Dessverre sendte han ved en feiltagelse en egenprodusert 50-kronesseddel i stedet for en ekte femkronesseddel.

Mottageren i Oslo reagerte umiddelbart, ikke på grunn av seddelens utseende, men på grunn av det høye beløpet i forhold til munnspilllets utslagspris. 50 kroner var mye penger i 1954. Mistanken ble styrket da han tok seddlen i nærmere øvnsyn, og det endte med at han leverte den til Oslo Politikammer, hvor det ble et voldsomt oppstyr. Uttrøndelag Politii ble alarmert, og i all hast dro en politibetjent derfra ledsaget av lensmannsbetjenten i Selbu til mannens hus. Ved ransakning på stedet ble det funnet 352 norske pengesedler, samt 12 “utenlandske” sedler.

Seddene er tegnet dels som kopier av ekte sedler, dels etter hukommelse og dels etter fantasi. De mindre seddene var tegnet direkte som kopier, ved at han studerte originalene og tegnet etter dem. 100-kronesseddene ble antagelig tegnet direkte fra hukommelsen, siden denne mannen levde i enkle kår og sannsynligvis aldri hadde sett så store sedler i lang nok tid til at han kunne sette seg ned og studere dem mens han tegnet. De er likevel så lik originalene at de kunne passert som ekte ved første øyeblikk.

Det var nok også på grunn av sin fattigslige bakgrunn at han tegnet sedler med beløp som 1000 kr, 1 million kr og 1 milliard kr. Noen 1000-lapp hadde han nok aldri sett, men han laget en etter fantasien, tydelig inspirert av den samtidige femkronesseddelen. Og når det fantes sedler for så store beløp som 100 og 1000 kr antok han kanskje at det også fantes sedler for de enda større beløpene. 1000 kr var nok like fjern for ham som 1 milliard.

De utenlandske seddene var også fantasiprodukter, men ikke mindre imponerende av den grunn. Enhver som aldri hadde sett en seddel for 1 million italienske lire kunne trodd at den var ekte – hadde det ikke vært for at teksten var på norsk.

### Christian Skagen

*Tegning / Drawing nr./No 327, 319 Diamond flight, 329, 336, 337, 338 Riffis*, 2014  
*Tegning / Drawing nr./No 212, 189, 193*, 2012

Som tegner er Skagen svært metodisk og har en enorm produksjon hvor strek, farge og form utforskes etter bestemte mønstre. Mønstrene gjentas, snus og speilvendtes i komposisjoner som skaper ulike, rytmiske abstraksjoner. Om sin egen metode skriver Skagen: “Jeg foretrekker japanske fyllepenn fordi har de tynneste splittene. Metoden jeg bruker er å tegne med linjal, blekk og fyllepenn. Dette tar bort tilbøyeligheten til det gestural som jeg forlot sammen med maleriet i 2008. Det blir likevel et studium eller en meditasjon over tilbøyeligheter, avvik og feilgrep. Spesielt feilgrepene er fruktbar. Tilbøyelighetene forsøker jeg å bekjempe men avvikene ønsker jeg velkommen”.

Christian Skagen er født 1973 på Stokmarknes og bor og arbeider i Vesterålen. Han har bakgrunn fra Nordland kunst- og filmfagskole i Kabelvåg og Einar Granum kunstskole i Oslo, samt fra universitetsstudier i Oslo og Gjøvik. Siden 2008 har han drevet Atelier Holten Skagen sammen med billedkunstner Ragnhild Adelheid Holten. Prosjektet handler om utviklingen av Stokmarknes' eldste eiendom til atelier og visningsrom for kunst. Skagen har deltatt på gruppeutstillinger som *Desemberutstillingen*, Trondheim Kunstforening, *Vesterålskunstneres sommerutstilling*, Galleri Apotheke, Vesterålen; *Den Nord-Norske Kunstutstilling (63 and 64) and Nord-Norsk Høstutstilling, redieriet Nyksund Kulturfabrikk*. He has also been a Festival exhibitor in Nyksund 9 and Nyksund 10 in Vesterålen.

Den høye kvalitetsmessige utførelsen på seddene blir desto mer forbløffende med tanke på at mannen var bortsatt på gården i forpleining og det av “helbredsmessige grunner” skulle føres tilsyn med at han ikke fikk anledning til å tegne. Seddene ble derfor tegnet etter at de andre var gått til sengs for natten. Mannen satt angivelig i sengen sin med kun en lommetykk til belysning og tegnet.

Alle seddene, med unntak av de 17 som er i Norsk rettsmuseums eie, ble destruert av Norges bank. Det ble imidlertid aldri reist sak mot mannen.

Det hører med til historien at da detaljene i saken ble kjent, mottok den kunstneriske gårdsutten en uventet gave fra en person i Trondheim: et vakkeret munnspill. Slik fikk han altså sitt store ønske oppfylt til slutt.

Men selve historien ble ikke glemt, og uttrykket “Selbu-peng” satt lenge på folkemunne, mye takket være “Selbuvisa”.

Eva Furseth, konservator og formidlingsansvarlig  
Norsk rettsmuseum

### The Selbu money

*One day, in the mid-1950s, a music shop in Oslo received an order for a harmonica, with a 50 kroner note attached as payment. Since the harmonica cost only 3.85, the shopkeeper became suspicious and turned the money in to the police. The order had come from a 46-year old farm worker, in Selbu in central Norway; when the local police searched the man's house, they found 352 hand-drawn Norwegian banknotes in denominations up to one billion kroner, and 12 foreign notes, including one million lire. All were destroyed by the National Bank, with the exception of seventeen examples now held in the collection of the Norwegian National Museum of Justice in Trondheim. The artist, whose name was not made public, was not charged with any crime, and an anonymous individual later sent him a harmonica as a gift.*

Eva Furseth  
The Norwegian National Museum of Justice

Stokmarknes, Vesterålen, *Den Nord-Norske Kunstutstilling nr. 63 and 64, Nord-Norsk Høstutstilling, redieriet Nyksund Kulturfabrikk, samt vart Festivalutstillinger på Nyksund 9 og Nyksund 10 i Vesterålen.*

*Christian Skagen takes a systematic approach to drawing, traversing the infinite permutations of straight lines on paper, cycling through colours. Patterns are repeated, reversed and mirrored, creating rhythmic abstractions. Skagen says: “I prefer Japanese fountain pens because they have the tiniest nibs. My method is to draw with a ruler, ink and fountain pen. This takes away the inclination towards the gestural – something I left behind, together with painting, in 2008. So it becomes a study or a meditation on my own inclinations, on deviation and error. Especially the errors are profitable. My inclinations I try to fight, but the deviations I welcome.”*

*Christian Skagen was born in Stokmarknes in 1973, and lives and works in Vesterålen. He studied at Nordland College of Art and Film in Kabelvåg and Einar Granum School of Fine Art in Oslo. Since 2008 he has been running Atelier Holten Skagen together with the artist Ragnhild Adelheid Holten. Skagen has participated in group exhibitions including Desemberutstillingen, Trondheim Kunstforening; Vesterålskunstneres sommerutstilling, Galleri Apotheke, Vesterålen; Den Nord-Norske Kunstutstilling (63 and 64) and Nord-Norsk Høstutstilling, redieriet Nyksund Kulturfabrikk. He has also been a Festival exhibitor in Nyksund 9 and Nyksund 10 in Vesterålen.*



#### Berit Marie Friestad

*Det snør litt, det blør litt / It Snows Some, it Bleeds Some, 2013.*  
Akryl på plate / Acrylic on panel.

*Domestjerne / Lady Star, 2010.*  
Akryl på plate / Acrylic on panel.

*Vårsno / Spring Snow, 2010.*  
Akryl på plate / Acrylic on panel.

Berit Marie Friestad har gjennom mange års virke som maler utviklet et eget språk av former og silhuetter. Skjeve, abstrakte figurer, fugler, snøflak og roser går igjen i mange ulike arrangementer og lag. Formene ligger flatt i billedplanet og minner om Matisse sine papirklipp, samtidig svever de i bilderommet som Miro sine fugler. I vår post-approprieringstid skulle det ikke være mulig å oppnå en slik direktehet – men Friestad får det til å se lett ut.

Berit Marie Friestad er født i 1949 på Jæren og bor og arbeider i Kviteisd, Telemark. Hun er selvært som kunstner, og har de siste årene hatt separatutstillinger på Bomuldsfabrikken, Arendal, Risør Kunstforening, Christiansands kunstforening, Kristiansand og Hå gamle prestegård, Jæren.

Videre har hun flere ganger deltatt på Høstutstillingen, Sørlandsutstillingen, landsdelutstillingen for Agder og Telemark, og Telemarksutstillingen. Friestad har vært med i gruppeutstillinger som *Ellipse*, Galleri Sølverget, Stavanger og Bomuldsfabrikken Kunsthall, Arendal, *Norwegian artists in Bangkok*, Galleri Thavibu, Thailand og *Det skjulte Telemark* vandreutstilling.

*Berit Marie Friestad has developed a vocabulary of shapes and silhouettes – skewed, abstracted figures, birds, snowflakes, roses – that recur in different permutations and layerings from painting to painting over many years. Her images lie flat on the picture plane like Matisse's Cutouts but also float in space like Miro's birds. In this era of post-appropriation art it should be impossible to achieve such directness, but Friestad makes it look effortless.*

*Berit Marie Friestad was born in 1949 in Jæren, Norway and lives and works in Kviteisd, Telemark, Norway. She is self-taught as an artist, and her work has been presented in solo exhibitions at Bomuldsfabrikken, Arendal, Norway; Risør Kunstforening, Risør, Norway; Christiansands Kunstforening, Kristiansand, Norway; and Hå Gamle Prestegård, Jæren, Norway.*

*She has several times been included in annual exhibitions such as The Autumn Exhibition at Kunsternes Hus, Regional exhibition of Agder and Telemark and the Telemark exhibition. Further, Friestad has been included in group exhibitions such as Ellipse, Galleri Sølverget, Stavanger, Norway and Bomuldsfabrikken Kunsthall, Arendal, Norway; Norwegian artists in Bangkok, Gallery Thavibu, Thailand and The Hidden Telemark, travelling exhibition, Norway.*

#### Fredrik Værsløv

*Uten tittel / Untitled, 2014.*  
Spraymaling på lerret / Spray paint on canvas.

Fredrik Værsløvs malerier utfordrer måten vi betrakter og leser et bilde på, og krever at vi gjør det med et slags dobbelt-blikk: Kunstnerne fra den modernistiske avantgarden ba tilskueren om å studere overflaten av det malte bildet og ikke bare bildet i seg selv. De ville at man skulle se at pigment, maling, fenniss og lerret hadde en egen estetisk verdi. Senere ble disse abstrakte kvalitetene oppdaget på funnede objekter, industrielle produkter, revne plakater og sprukken asfalt og brakt inn i kunsten av den generasjonen som Raushenberg var en del av. Værsløvs malerier gjør enda en vri: Han påberoper seg Raushenberg og Cage i sin bruk av tilfeldighetsprosedyrer, teksturer og maskiner fra den moderne verden, men han har i tillegg brakt dette tilbake til bildet. Værsløvs malerier påberoper seg en intens romantisk forstadsvisjon, med terrazogulv, falmede markiser og tomme tennisbaner. Det starter i hjembyen Drøbak og ender opp et sted mellom Daniel Buren og J.G. Ballard.

Fredrik Værsløv er født 1979 i Moss og bor og arbeider i Drøbak. Han har studert ved Kunsthøgskolen i Malmö og på Städelschule i Frankfurt. Hans siste separatutstillinger er *The Secrets of Aging Well* på CIRCUS Gallery, Berlin i 2011, *Lanterne rouge* på STANDARD (OSLO), Oslo i 2012 og *Groundhog Day* på Andrew Kreps Gallery, New York i 2013.

*Fredrik Værsløv's paintings begin with a double transformation of the act of looking. First, the artists of the Modernist avant-garde asked the viewer to look at the surface of the painted image, not only the image itself. To consider the pigment, the medium, the varnish and the canvas as having aesthetic value in their own right. Later, these abstract artistic qualities were discovered in found objects, industrial products, torn posters, broken asphalt, and all these things were brought into the realm of art by the generation of which Rauschenberg was a part. Værsløv's paintings make one further twist. His paintings invoke Rauschenberg and Cage in their use of chance procedures and the textures and machinery of the modern world but they are also now returned to the world of images. They invoke an intensely romantic suburban vision of terrazzo floors, faded awnings and empty tennis courts that sets out from Værsløv's home town of Drøbak to end up somewhere between Daniel Buren and J.G. Ballard.*

*Fredrik Værsløv was born 1979 in Moss, Norway. He studied at Malmö Art Academy, Sweden and the Städelschule in Frankfurt, Germany. Today, he works and lives in Drøbak, Norway. His latest solo exhibitions include The Secrets of Aging Well at CIRCUS Gallery, Berlin, 2011; Lanterne rouge at STANDARD (OSLO), Oslo, 2012; Groundhog Day, Andrew Kreps Gallery, New York, 2013.*



#### Kitty Kraus

*Uten tittel / Untitled, 2013.* Is, blekk, lyspære / Ice, ink, light bulb.  
Tilhører kunstneren og Galerie Neu / Courtesy of the artist and Galerie Neu.

Kitty Kraus' verk i Tegnebiennalen, *Uten tittel*, 2013, er vanskelig å kontrollere og lever sitt eget liv. En lyspære på innsiden av en kube av frosset is og blekk tiner denne sakte og skaper et ekspanderende og skiftende mønster på gulvet. Størrelsen og formen på disse tegningene avhenger av gulvets ujevnheter og helning. Det som ligger igjen er rester av en skulptur, som et avtrykk av noe som har vært. Langsomheten i tegneprosessen krever tålmodighet av tilskueren – eller muligheten til å vende tilbake til en ny tegning. Denne flyktigheten er typisk for flere av Kraus' arbeider, hvor verkene sakte men sikkert forsvinner og nesten oppløses, som om de motsetter seg konkretisering eller bevaring for ettertiden. Kitty Kraus er født i 1976 i Heidelberg, og bor og arbeider i Berlin. Hun er utdannet fra Universität der Knste i Berlin, og har en aktiv utstillingsvirksomhet. Av separatutstillinger kan nevnes steder som Kestner Gesellschaft, Hannover, Capri, Düsseldorf, Galeria Foksal, Warszawa, Polen, Galerie Neu, Berlin, Tyskland, White Cube, London, England og Guggenheim Museum, New York, USA. Siste gruppeutstillinger er *Fearful Symmetry*, Balice Hertling, New York, USA, *Everyday Rebellion*, Gertrude, Melbourne, Australia og *The Floating Admiral*, Palais de Tokyo, Paris, Frankrike.



#### Emma Wright

*Stray Blues, 2014.* Akvarellblyant og olje på lerret /  
Watercolor pencil and oil on canvas.

Emma Wrights malerier *Stray Blues* ble laget som følge av en tilfeldighet. Mens hun jobbet på atelieret med en serie bilder malt på kryssfiner, ble Wright mer interessert i flekkene som oppstod på baksiden av fineren. Disse tilfeldige tegningene ble forelegg for en ny serie av malerier, og slik ble verket *Stray Blues* et arbeid bestående av ni malerier basert på denne "oppdagelsen" – denne gangen malt på lerret.

Emma Wright er født 1979 i Oslo hvor hun bor og arbeider. Hun er utdannet fra Kunsthøgskolen i Bergen, Camberwell College of Arts London og Royal College of Art London, med en master i kommunikasjon, kunst og design. Wright har hatt separatutstilling på Grünerløkka Kunsthall, Oslo med utstillingen *Ruptures*, 2013, og har deltatt i gruppeutstillinger blant annet Galleri BOA, Oslo, Galleri LNM, Oslo og One Night Only, Oslo.

*Emma Wright's Stray Blues were made as the result of a studio accident. While working on a series of paintings on plywood, Wright became more interested in the random ink stains that had accumulated on the backs of the boards in the process. These accidental drawings then became the subject of a new series of paintings on canvas, bringing the work full circle.*

*Emma Wright was born 1979 in Oslo, where she lives and works. She was educated at the Bergen Academy of Art and Design, Norway, Camberwell College of Arts London and the Royal College of Art London. Recent exhibitions include Ruptures, 2013, at Grünerløkka Kunsthall, Oslo, and group exhibitions at Gallery BOA, Oslo; Gallery LNM, Oslo; One Night Only, Oslo.*



*Kitty Kraus' work in the Drawing Biennial, Untitled, 2013, is impossible to control or foresee. A block of frozen ice and ink, with a light bulb inside, slowly melts and creates an ever expanding and transforming pattern on the floor. The size and shape of the drawing depends on the inclination of the floor and the quantity of liquid. What is left are the remains of a sculpture, a trace of something that has been. The work's slowness calls on the viewer's patience – and gives her the possibility of returning to ever new drawings. This ephemeral quality is typical for many of Kraus' works, which slowly disappear or dissolve, as if they oppose any materialization or preservation for the aftermath.*

*Kitty Kraus was born in 1976 in Heidelberg, Germany and lives and works in Berlin, Germany. Kraus graduated from The Berlin University of the Arts. Recent solo exhibitions have been at Kestner Gesellschaft, Hannover; Capri, Düsseldorf; Foksal Gallery, Warsaw, Poland; Galerie Neu, Berlin; White Cube, London; and the Guggenheim Museum, New York. She has recently been included in group exhibitions such as Fearful Symmetry, Balice Hertling, New York, US; Everyday Rebellion, Gertrude, Melbourne, Australia, and The Floating Admiral, Palais de Tokyo, France.*



2 Noland, TRUE NORTH, 1961

#### Wade Guyton

*Uten tittel / Untitled (BEUYS), 2002.*  
Epson DURABrite inkjet på bokside/n book page.

*Uten tittel / Untitled (160), 2003.*  
Epson DURABrite inkjet på bokside/n book page.

*Uten tittel / Untitled (2 Noland, TRUE NORTH, 1961), 2004.*  
Epson DURABrite inkjet på bokside/én book page. Foto/Photo: Ron Amstutz.

*Uten tittel / Untitled, 2003.*  
Epson DURABrite inkjet på bokside/én book page.

*Untitled, 2002.*  
Epson DURABrite inkjet på bokside/én book page.

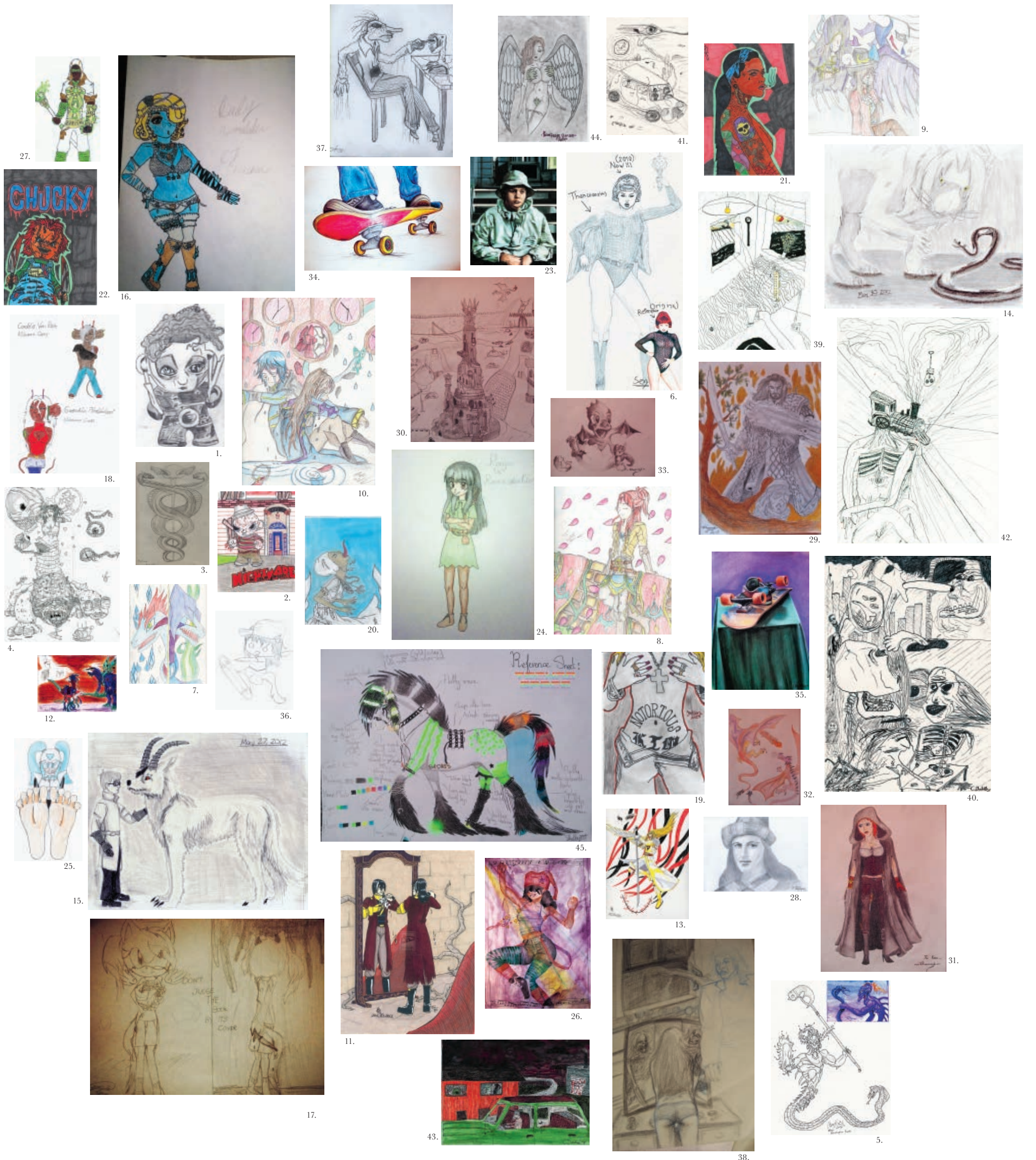
"I det siste har jeg brukt Epson blekkskrivere og scannere som verktøy for å lage arbeider som fremtrer som tegninger, malerier og til og med skulpturer. Jeg bruker mye tid på bøker så det har blitt helt naturlig å bruke boksider som materiale - sider som er revet ut av bøker og matet gjennom en blekkskriver. Jeg har brukt et nedtonet språk og fonter som er enten tegnet eller skrevet i Microsoft Word, og skrevet disse ut på sider fra blader, bøker, plakater eller bare på blankt lerret. De ferdige bildene er likner ikke akkurat på hva disse

maskinene er designet for å lage, det vil si lekke digitale fotografier. Ofte oppstår det en kamp mellom maskinen og materialer – og sporene fra denne kampen blir igjen overflaten – feil, drypp, misstlpaning, streker og uklarheter."

Wade Guyton er født i Indiana, han vokste opp i Tennessee og er i dag bosatt i New York. Han studerte ved Universitetet i Tennessee og Hunter College i New York. Han deltok på den 53. Venezia-biennalen i 2009 og i 2012 hadde han en retrospektiv utstilling Whitney Museum of American Art i New York. Han har stilt ut og er representert i samlinger og kunstinstitusjoner verden over, deriblant Astrup Fearnley muscet for moderne kunst i Oslo.

*"Recently I've been using Epson inkjet printers and flatbed scanners as tools to make works that act like drawings, paintings, even sculptures. I spend a lot of time with books and so logically I've ended up using pages from books as material - pages torn from books and fed through an inkjet printer. I've been using a very pared down vocabulary of simple shapes and letters drawn or typed in Microsoft Word, then printed on top of these pages from catalogues, magazines, posters - and even blank canvases. The resulting images aren't exactly what the machines are designed for - slick digital photographs. There is often a struggle between the printer and my material - and the traces of this are left on the surface: snags, drips, streaks, mis-registrations, blurs."*

*Wade Guyton was born in Indiana in 1972 and lives and works in New York. He studied at the University of Tennessee and Hunter College in New York. Guyton participated in the 53rd Venice Biennale in 2009, and held a retrospective exhibition at the Whitney Museum of American Art in New York in 2012.*



Som en del av Tegnebiennalen 2014 har vi invitert Ida Ekblad til å utforske en avgrenset kategori – Traditional art > Drawing – på nettsiden deviantART.com, et åpent sosialt forum hvor folk fra hele verden laster opp sine tegninger. Med dette materialet vil Ekblad lage en utstilling i utstillingen. Det Soundcloud er for musikere og Flickr er for fotografer, er deviantART for autodidakte kunstnere, som er åpent for alle som har tilgang til Internett. Selv om vi har kunstverdens system for siling av hva som skal få være kunst, finnes det på deviantART alle mulige tolkninger av hva kunst er – blant et ti-talls millioner opplastede filer. Paradoksalt nok er det i denne subkulturen, hvor fan-art, ekshibisjonisme, memer og metamorfoser florerer, en egen billedkategori for tradisjonell tegning.

Ida Ekblad er født 1980 i Oslo hvor hun bor og arbeider. Hun er utdannet fra Kunsthøgskolen i Oslo, avdeling Kunstakademiet, Central St. Martins College of Art i London og Mountain School of Arts i Los Angeles. Hennes siste separatutstillinger er på Greene Naftali, New York, USA, Museet for samtidskunst, Oslo, og Karma International, Zurich, Sveits. Nylige gruppeutstillinger er Shattered Preface, OSL Contemporary, Oslo, Norway; Venus Over Manhattan, New York, USA og Champs Elysées, Nouvelles Vagues, Palais de Tokyo, Paris, Frankrike.

As part of the Drawing Biennial we have invited Oslo-based artist Ida Ekblad to explore the 'traditional art – drawing' section of the online archive and social networking site deviantART, and curate a show-within-the-show. As Soundcloud is for musicians, or Flickr for photographers, deviantART is for self-identified visual artists, open to all with the resources to get online. Without the gatekeeping intervention of the art world system, all interpretations of the idea of an artistic image are potentially available somewhere amongst the tens of millions of hosted works. While the familiar visual subcultures of the internet, fan art and auto-voyeurism, memes and morphs, are well-represented, it is also paradoxically in this virtual setting that 'traditional art-drawing' can be found flourishing in the twenty-first century.

Ida Ekblad was born in 1980 in Oslo, Norway, where she lives and works. She is educated from The National Academy of Art, Oslo, Central St. Martins College of Art London, UK and Mountain School of Arts, Los Angeles, US. Her latest solo exhibition includes Green Naftali, New York, US; Museum of Contemporary Art, Oslo, Norway and Karma International, Zurich, Switzerland. Recent group exhibitions include Shattered Preface, OSL Contemporary, Oslo, Norway; Venus Over Manhattan, New York, US, and Champs Elysées, Nouvelles Vagues, Palais de Tokyo, Paris, France.

- |  |  |   |  |   |  |   |                                     |                                       |
|--|--|---|--|---|--|---|-------------------------------------|---------------------------------------|
| 1. Edward Scissorhands<br>MarioMine21423       | 7. Duna and Raptn<br>MewMew55                                    | 12. Dinaurian Royalty –<br>Combat Forms<br>Zephyrus-Genesis       | 17. DONT JUDGE<br>kailarogz  | 22. Chucky<br>Diary-Of-A-MadMan-94  | 27. Techno mage concept<br>pinappleninja                           | 32. Dragons<br>SauronSkandranon               | 37. Ambien Inspiration<br>Swaptrick | 43. Thursday Drive<br>Dahlby          |
| 2. Freddy munny doll drawing<br>MarioMine21423 | 8. Fire Emblem Awakening-<br>Gift<br>MewMew55                    | 13. Nightmare<br>Zephyrus-Genesis                                 | 18. BM: In a other Universe<br>Kimjniko                              | 23. Yung Lean Study<br>scctcs   | 28. Prince of Wallachia<br>MorraMorgenstern                        | 33. Little Dragon<br>SauronSkandranon         | 38. Up Late<br>Ozect                | 44. Mary Jane<br>Diary-Of-A-MadMan-94 |
| 3. Caduceus_ rough sketch<br>theblock          | 9. Request-Late B-day gift<br>MewMew55                           | 14. A and Z<br>Zephyrus-Genesis                                   | 19. Lil Kim 2<br>Diary-Of-A-MadMan-94                                | 24. Ronja de Roversdochter/<br>Ronja the robber's daughter<br>xXMami-ChanXx | 29. Thorin Oakenshield - Proud<br>and Majestic<br>SauronSkandranon | 34. Skateboarding<br>Bellafarfalla<br>Melissa | 39. Tea<br>Dahlby                   | 45. OC Techno Space<br>Shelby-3000    |
| 4. Castlevania Bestiary 1<br>theblock          | 10. Fanfiction Cover: Forever<br>Yours by xChocolat3<br>MewMew55 | 15. Student's Pet<br>Zephyrus-Genesis                             | 20. American Horror Story<br>-Marie Laveau 2<br>Diary-Of-A-MadMan-94 | 25. Techno Barefoot<br>DanMega9257  | 30. My own creation of<br>Barad-dur<br>SauronSkandranon            | 35. Skateboard<br>Kurotsuchi-sama             | 40. Droog<br>Dahlby                 |                                       |
| 5. Arabian Nights Junun Efreet<br>theblock     | 11. Tangled Web<br>Zephyrus-Genesis                              | 16. 50+Watchers: CJ Kraken:<br>Lady Marmalade One<br>Eclipseflash | 21. Latina Thug<br>Diary-Of-A-MadMan-94                              | 26. Techno<br>Xadrea  | 31. An Assassin<br>SauronSkandranon                                | 36. Skateboarding<br>alyana-chan              | 41. Neal in Mexico<br>Dahlby        |                                       |
| 6. Then And Now 2002-today<br>theblock         |  |   |  |   |  |   | 42. Forrest Mann<br>Dahlby          |                                       |